Bölüm 7: Akış Kontrol

Mikroişlemciler

Program Akış Kontrolü

- Koşulsuz atlamalar (*jumps*)
- Koşullu atlamalar (*jumps*)
  - Tek bir bayrağı test eden atlama komutları
  - İşaretli sayılar için atlama komutları
  - İşaretsiz sayılar için atlama komutları
- Döngüler (l*oops*)

Koşulsuz Atlamalar

- JMP (Jump): program içinde kontrolü başka bir noktaya aktarır.
  - JMP etiket
- Etiket tanımlamak için adı yazılır ve sonuna ":" eklenir.
- Etiket herhangi bir karakter kombinasyonu olabilir,
  - ancak bir sayı ile başlayamaz.
- Etiket, ayrı bir satırda veya başka bir komutun önünde tanımlanabilir.
- JMP, kontrolü hem ileri hem de geri yönlendirebilir.
- Mevcut kod segmenti içinde (65,535 bayt) herhangi bir yere atlayabilir.

Koşulsuz Atlamalar

```
org    100h
    mov    ax, 5          ; set ax to 5.
    mov    bx, 2          ; set bx to 2.
    jmp    calc           ; go to 'calc'.
back:  jmp stop        ; go to 'stop'.
calc:
    add    ax, bx         ; add bx to ax.
    jmp    back           ; go 'back'.
stop:
ret                    ; return to operating system.
```

Tek Bir Bayrağı Test Eden Atlama Komutları

Instruction	Description	Condition
JZ , JE	Jump if Zero (Equal).	ZF = 1
JC , JB, JNAE	Jump if Carry (Below, Not Above Equal).	CF = 1
JS	Jump if Sign.	SF = 1
JO	Jump if Overflow.	OF = 1
JPE, JP	Jump if Parity Even.	PF = 1
JNZ , JNE	Jump if Not Zero (Not Equal).	ZF = 0
JNC , JNB, JAE	Jump if Not Carry (Not Below, Above Equal).	CF = 0
JNS	Jump if Not Sign.	SF = 0
JNO	Jump if Not Overflow.	OF = 0
JPO, JNP	Jump if Parity Odd (No Parity).	PF = 0

Tek Bir Bayrağı Test Eden Atlama Komutları

- JZ, JE: Sıfıra eşitse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 1 Zıt Komut: JNZ, JNE
- JC, JB, JNAE: Taşma durumunda atlama yap.
  - Koşul: CF = 1 Zıt Komut: JNC, JNB, JAE
- JS: Negatifse atlama yap.
  - Koşul: SF = 1 Zıt Komut: JNS
- JO: Taşma durumunda atlama yap.
  - Koşul: OF = 1 Zıt Komut: JNO
- JPE, JP: Çiftlik durumunda atlama yap.
  - Koşul: PF = 1 Zıt Komut: JPO

Tek Bir Bayrağı Test Eden Atlama Komutları

- Atlama komutları sabit uzunluktadır (iki bayt).
- Bağıl konum (*Offset*) 1 baytta saklanır.
  - -128 bayt geriye veya 127 bayt ileriye atlama yapabilir.
- Değer her zaman işaretli bir sayıdır.
- JE, JZ; JNE, JNZ ile aynı makine koduna derlenir.
- JC, JB, JNAE; JNC, JNB, JAE ile aynı makine koduna derlenir.

Tek Bir Bayrağı Test Eden Atlama Komutları

```
jnc a
jnb a
jae a

mov ax, 4
a: mov ax, 5
ret
```

İşaretli Sayılar İçin Atlama Komutları

Instruction	Description	Condition
JE , JZ	Jump if Equal (=). Jump if Zero.	ZF = 1
JNE , JNZ	Jump if Not Equal (<>). Jump if Not Zero.	ZF = 0
JG , JNLE	Jump if Greater (>). Jump if Not Less or Equal (not <=).	ZF = 0 and SF = OF
JL , JNGE	Jump if Less (<). Jump if Not Greater or Equal (not >=).	SF <> OF
JGE , JNL	Jump if Greater or Equal (>=). Jump if Not Less (not <).	SF = OF
JLE , JNG	Jump if Less or Equal (<=). Jump if Not Greater (not >).	ZF = 1 or SF <> OF

İşaretli Sayılar İçin Atlama Komutları

- JE, JZ: Eşitse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 1 Zıt Komut: JNE, JNZ
- JNE, JNZ: Eşit değilse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 0 Zıt Komut: JE, JZ
- JG, JNLE: Büyükse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 0 ve SF = OF Zıt Komut: JNG, JLE
- JL, JNGE: Küçükse atlama yap.
  - Koşul: SF ≠ OF Zıt Komut: JNL, JGE
- JGE, JNL: Büyük veya eşitse atlama yap.
  - Koşul: SF = OF Zıt Komut: JNGE, JL
- JLE, JNG: Küçük veya eşitse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 1 veya SF ≠ OF Zıt Komut: JNLE, JG

İşaretli Sayılar İçin Atlama Komutları

- <> işareti eşit değil anlamına gelir.

```
    mov ax, 5
    mov bx, 5
    cmp ax, bx
    je  equal_message
    jmp not_equal_message
equal_message:          ; Eşitse yapılacak işlemler
    jmp end_program
not_equal_message:      ; Eşit değilse yapılacak işlemler
end_program:
```

İşaretsiz Sayılar İçin Atlama Komutları

Instruction	Description	Condition
JE , JZ	Jump if Equal (=). Jump if Zero.	ZF = 1
JNE , JNZ	Jump if Not Equal (<>). Jump if Not Zero.	ZF = 0
JA , JNBE	Jump if Above (>). Jump if Not Below or Equal (not <=).	CF = 0 and ZF = 0
JB , JNAE, JC	Jump if Below (<). Jump if Not Above or Equal (not >=). Jump if Carry.	CF = 1
JAE , JNB, JNC	Jump if Above or Equal (>=). Jump if Not Below (not <). Jump if Not Carry.	CF = 0
JBE , JNA	Jump if Below or Equal (<=). Jump if Not Above (not >).	CF = 1 or ZF = 1

İşaretsiz Sayılar İçin Atlama Komutları

- JE, JZ: Eşitse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 1 Zıt Komut: JNE, JNZ
- JNE, JNZ: Eşit değilse atlama yap.
  - Koşul: ZF = 0 Zıt Komut: JE, JZ
- JA, JNBE: Büyükse atlama yap.
  - Koşul: CF = 0 ve ZF = 0 Zıt Komut: JNA, JBE
- JB, JNAE, JC: Küçükse atlama yap.
  - Koşul: CF = 1 Zıt Komut: JNB, JAE, JNC
- JAE, JNB, JNC: Büyük veya eşitse atlama yap.
  - Koşul: CF = 0 Zıt Komut: JNAE, JB
- JBE, JNA: Küçük veya eşitse atlama yap.
  - Koşul: CF = 1 veya ZF = 1 Zıt Komut: JNBE, JA

İşaretsiz Sayılar İçin Atlama Komutları

```
    mov ax, 5
    mov bx, 7
    cmp ax, bx
    ja  jump_above
    jmp not_jump_above
jump_above:      ; ax büyükse yapılacak işlemler
    jmp end_program
not_jump_above:  ; ax küçükse veya eşitse yapılacak işlemler
end_program:
```

CMP ve Atlama Komutları

- Sayısal değerleri karşılaştırmak için CMP (compare) komutu kullanılır.
- CMP komutu, SUB (çıkarma) komutunu gerçekleştirir.
- Örnek 1: 5 ve 2'yi karşılaştır,
  - 5 - 2 = 3
  - Sonuç sıfır değil (Zero Bayrağına 0 atanır).
- Örnek 2: 7 ve 7'yi karşılaştır,
  - 7 - 7 = 0
  - Sonuç sıfır! (Zero Bayrağına 1 atanır, JZ veya JE atlama yapar).

CMP ve Atlama Komutları

```
include "emu8086.inc"
org    100h
    mov    al, 25      ; set al to 25.
    mov    bl, 10      ; set bl to 10.
    cmp    al, bl      ; compare al - bl.
    je     equal       ; jump if al = bl (zf = 1).
    putc   'n'         ; if it gets here, then al <> bl,
    jmp    stop        ; so print 'n', and jump to stop.
equal:              ; if gets here,
    putc   'y'         ; then al = bl, so print 'y'.
stop:
```

Döngüler (Loops)

Instruction	Operation And Jump Condition
LOOP	decrease cx, jump to label if cx not zero.
LOOPE	decrease cx, jump to label if cx not zero and equal (zf = 1).
LOOPNE	decrease cx, jump to label if cx not zero and not equal (zf = 0).
LOOPNZ	decrease cx, jump to label if cx not zero and zf = 0.
LOOPZ	decrease cx, jump to label if cx not zero and zf = 1.
JCXZ	jump to label if cx is zero.

Döngüler (Loops)

- Döngüler, bir koşula bağlı olarak bir kod bloğunun tekrarlanmasını sağlar.
- LOOP: CX sıfır olmadığı sürece belirtilen etikete atlama yapar.
- LOOPE, LOOPZ:
  - CX sıfır olmadığı ve ZF = 1 olduğu sürece etikete atlama yapar.
- LOOPNE, LOOPNZ :
  - CX sıfır olmadığı ve ZF = 0 olduğu sürece etikete atlama yapar.
- JCXZ: CX sıfır olduğunda belirtilen etikete atlama yapar.

Döngüler (Loops)

```
include "emu8086.inc"
org 100h
    mov cx, 5                   ; CX döngü tekrar sayısı 5 ata.
dongu:
   ; Döngü İçeriği
   loop dongu                ; CX sıfır değilse dongu etiketine atla
   jmp dur                   ; Döngü bittiğinde dur etiketine atla
dur:
   ret
```

Döngüler (Loops)

```
1   org 100h
2   mov bx, 0   ;Toplam adım.
3   mov cx, 5
4   k1:
5    add bx, 1
6    mov al, '1'
7    mov ah, 0eh
8    int 10h
9    push cx
10  mov cx, 5
11  k2:
12    add bx, 1
13    mov al, '2'
14    mov ah, 0eh
15    int 10h
16    loop  k2   ; İç döngü.
17   pop cx
18 loop k1       ; Dış döngü.
19 ret
```

Dizi Elemanları Toplamı

```
    mov cx, 5 ; eleman sayısı
    mov al, 0  ; toplam al yazmacında tutulacak
    mov bx, 0 ; bx indis olarak kullanılacak
next:
    add al, vector[bx]  ; elemanları topla
    inc bx   ; sonraki eleman
    loop next   ; cx=0 olana kadar dön
    mov m, al   ; sonucu m değişkenine atar
ret
vector db 5, 4, 5, 2, 1
m db 0
```

Dizi Elemanları Toplamı

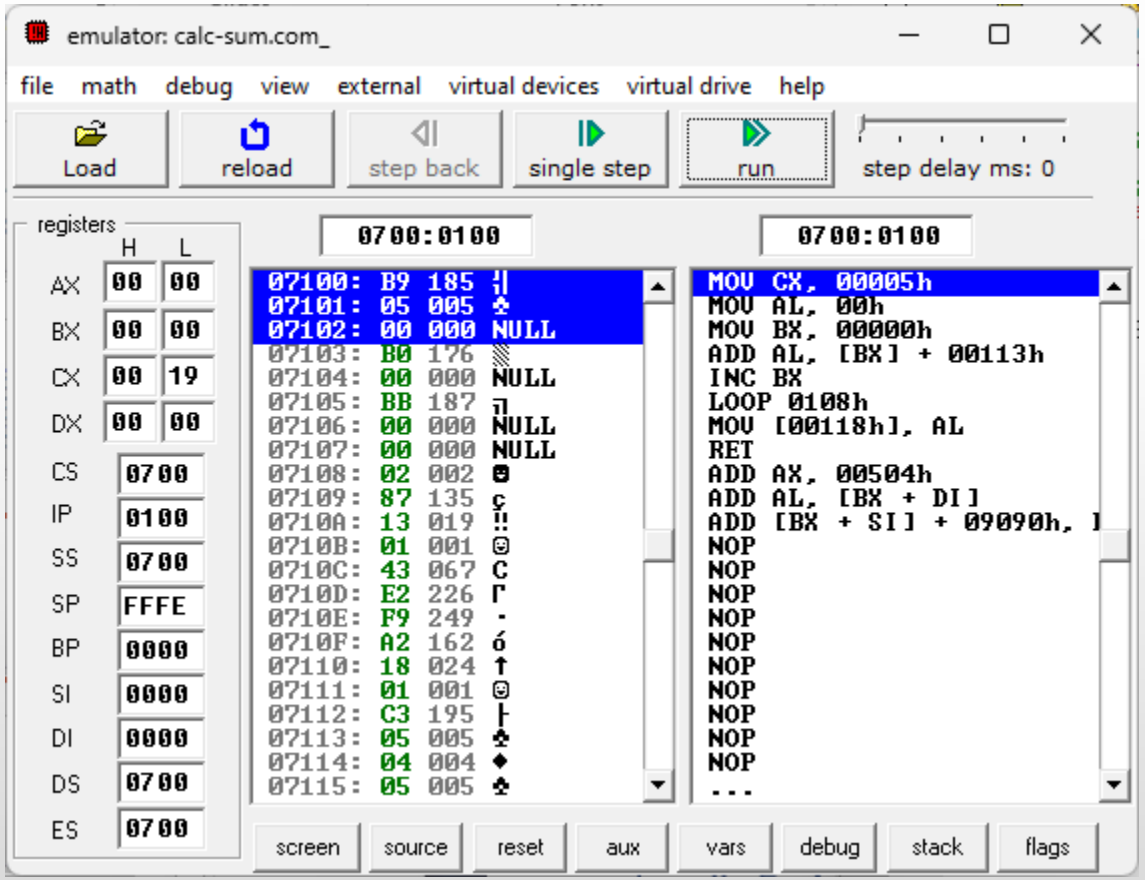

Dizi Elemanları Toplamı

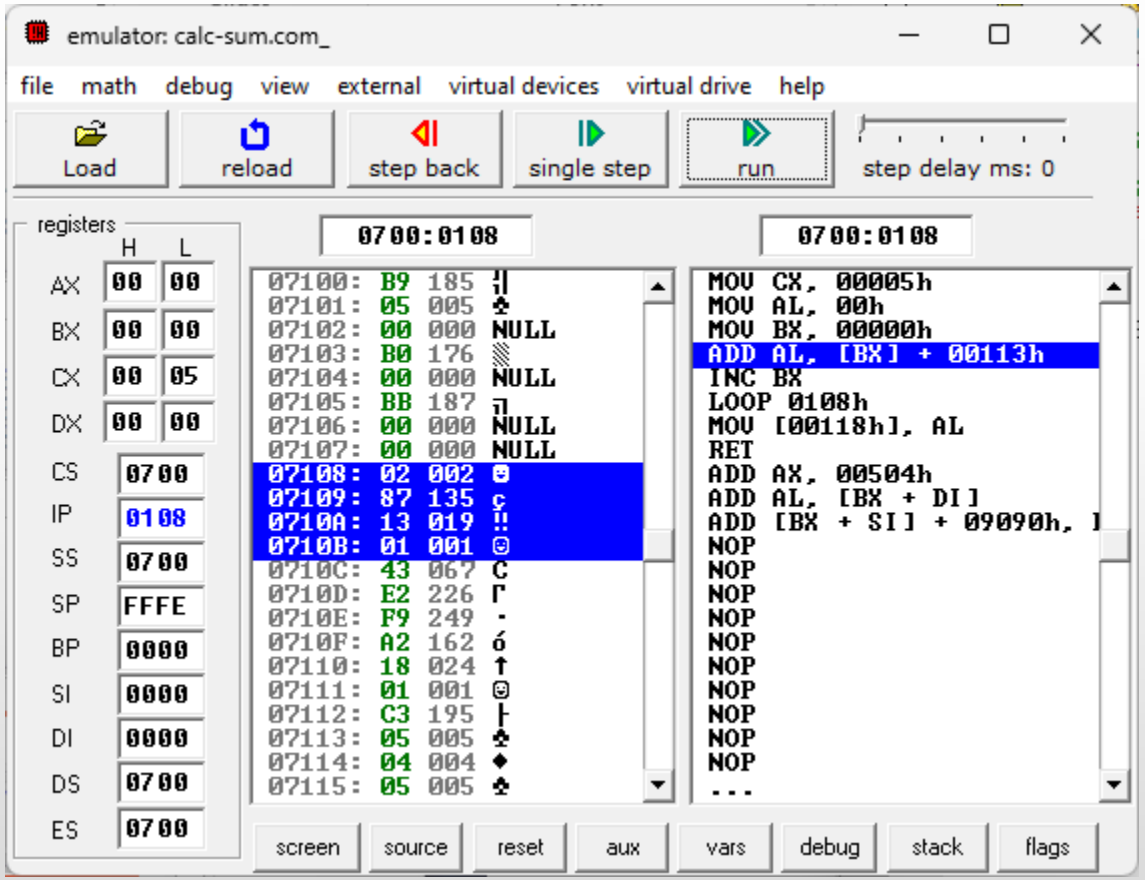

Dizi Elemanları Toplamı

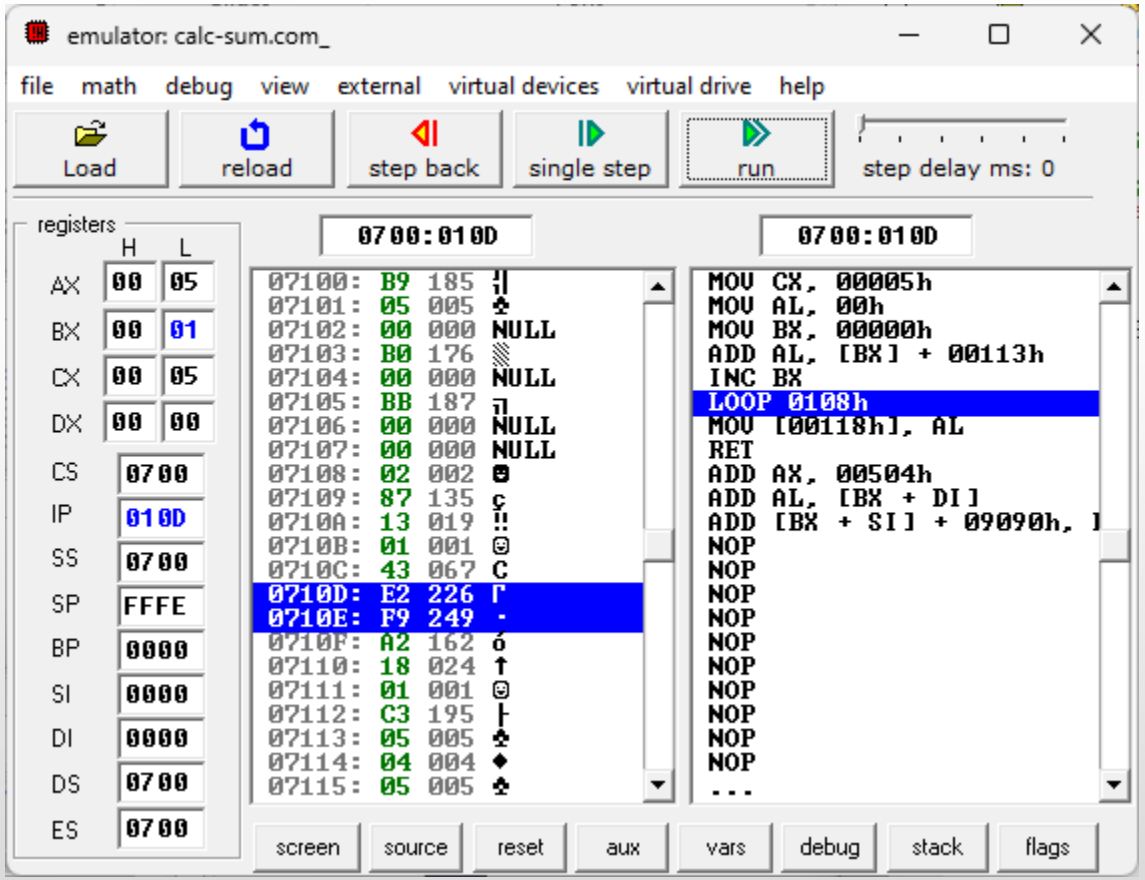

Dizi Elemanları Toplamı

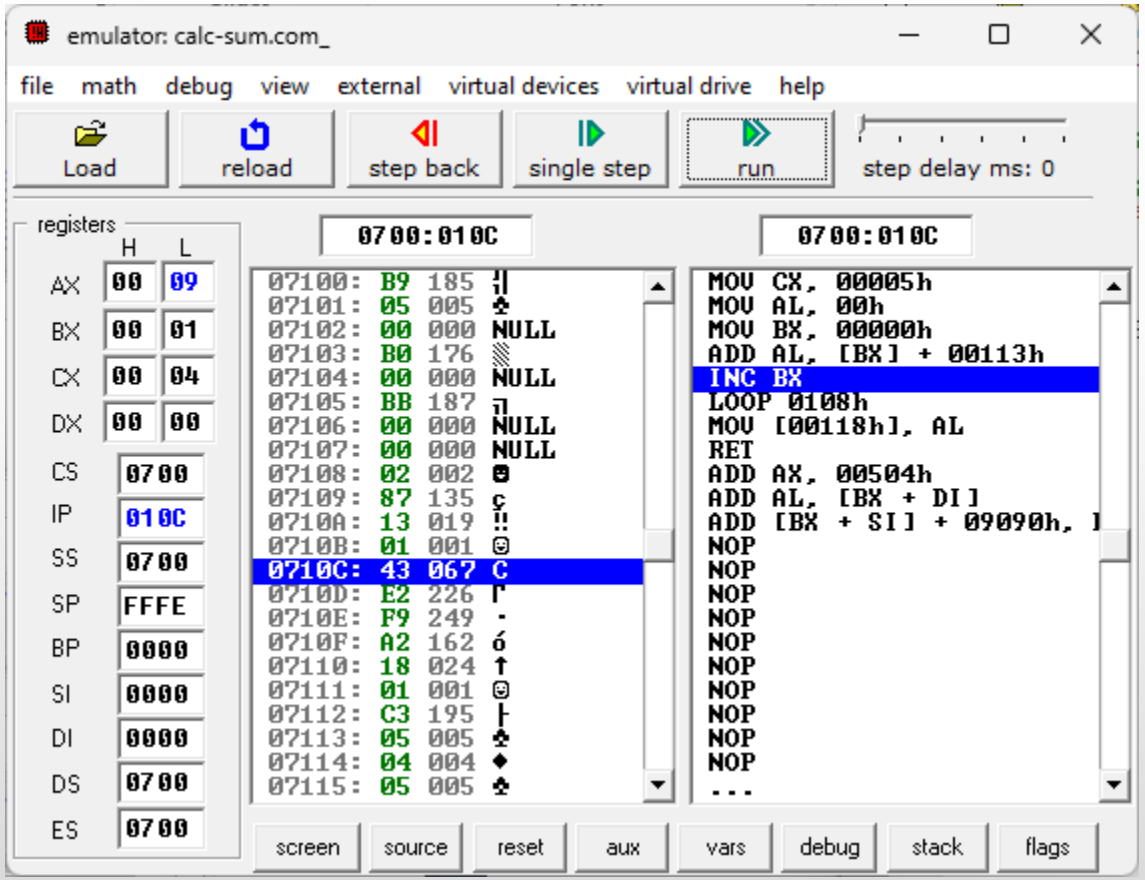

Dizi Elemanları Toplamı

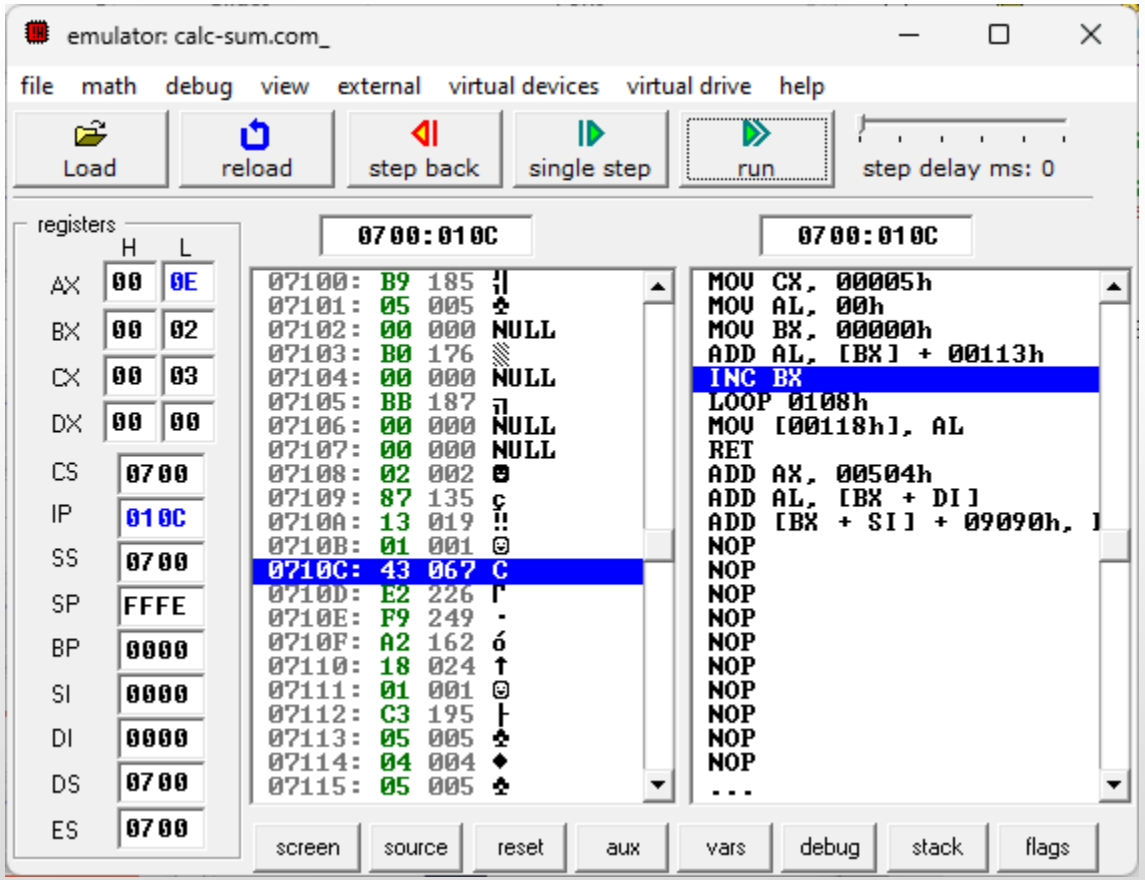

Dizi Elemanları Toplamı

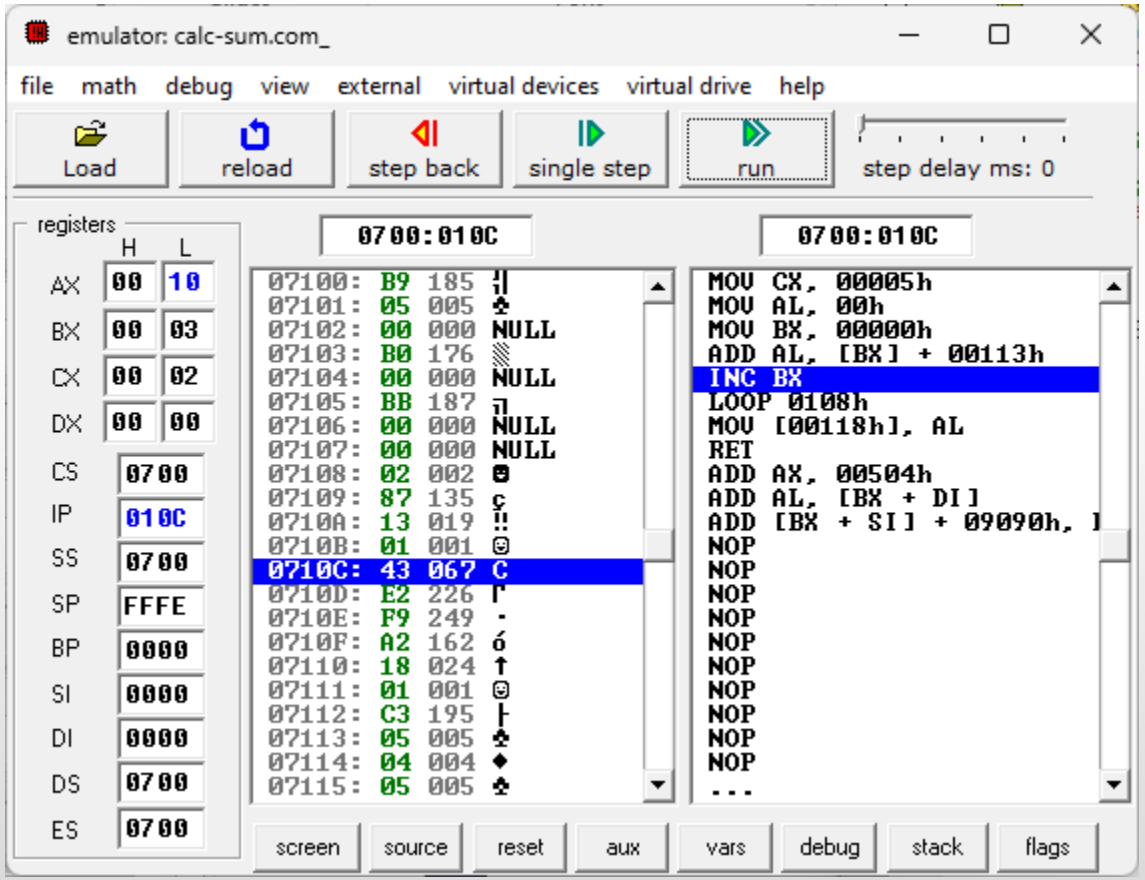

Dizi Elemanları Toplamı

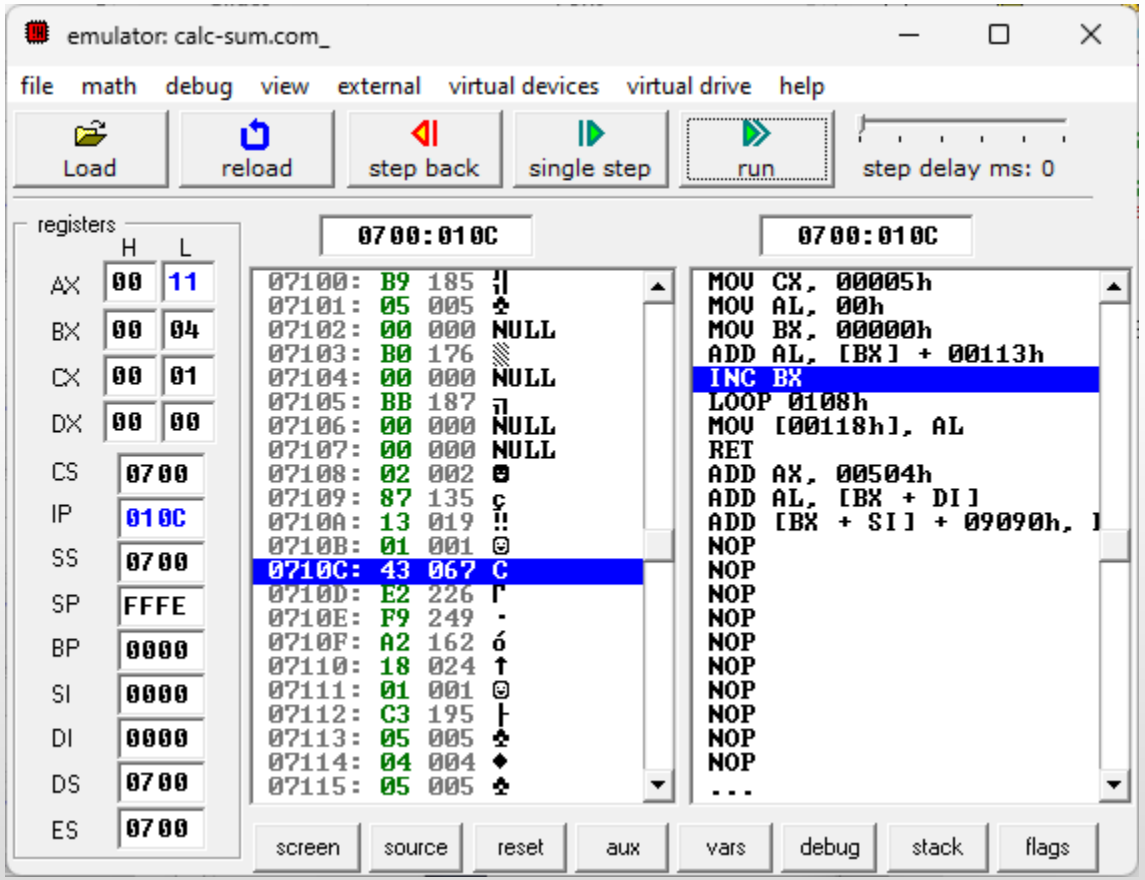

Dizi Elemanları Toplamı

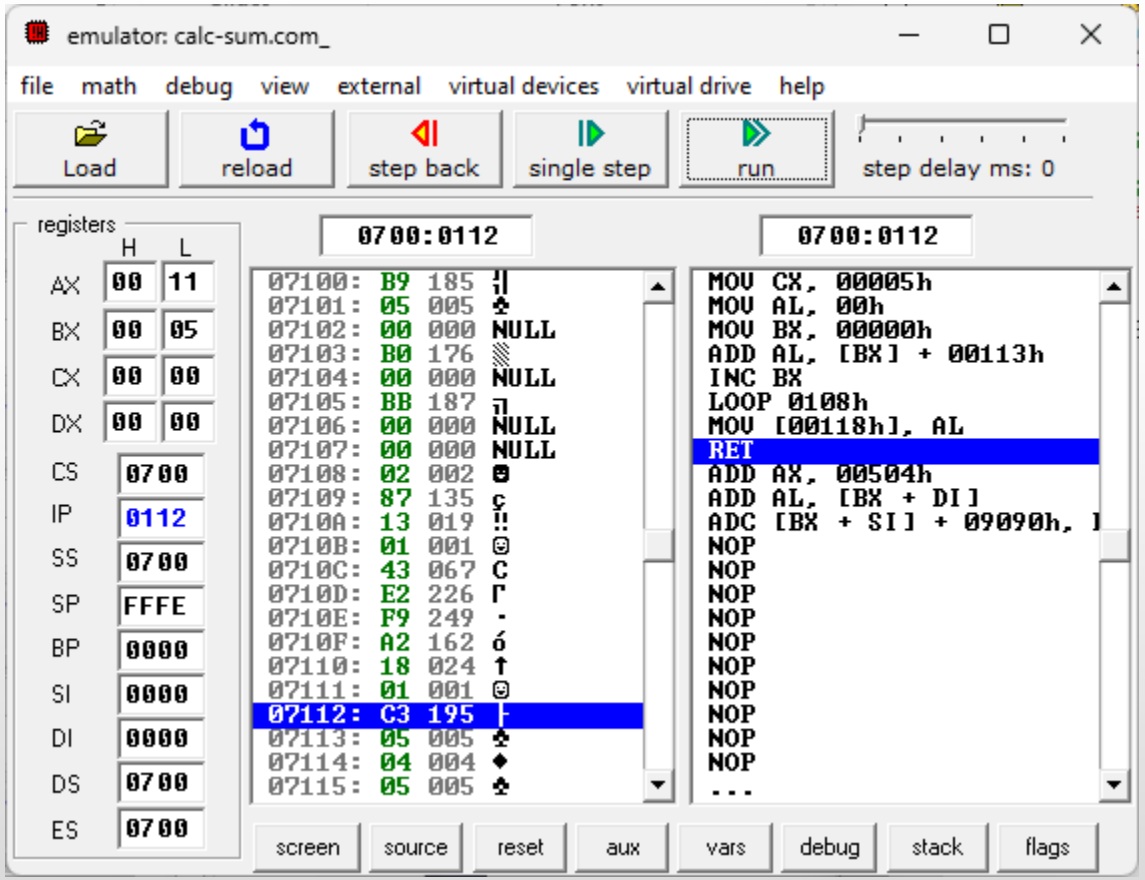

Ekrana Hello Yazdırma

```
jmp     start
msg db 'Hello', 0
start:
        mov     si, 0               ; source index'i ayarla
next_char:
        mov     al, msg[si]         ; yazdırılacak karakteri al
        cmp     al, 0               ; 0 ile karşılaştır
        je      stop                ; 0 ise yazmayı durdur
        mov     ah, 0eh     ; karakteri yazdır
        int     10h
        inc     si          ; source index'i güncelle
        jmp     next_char   ; diğer karakteri yazdırmaya geç
stop:
```

Ekrana Hello Yazdırma

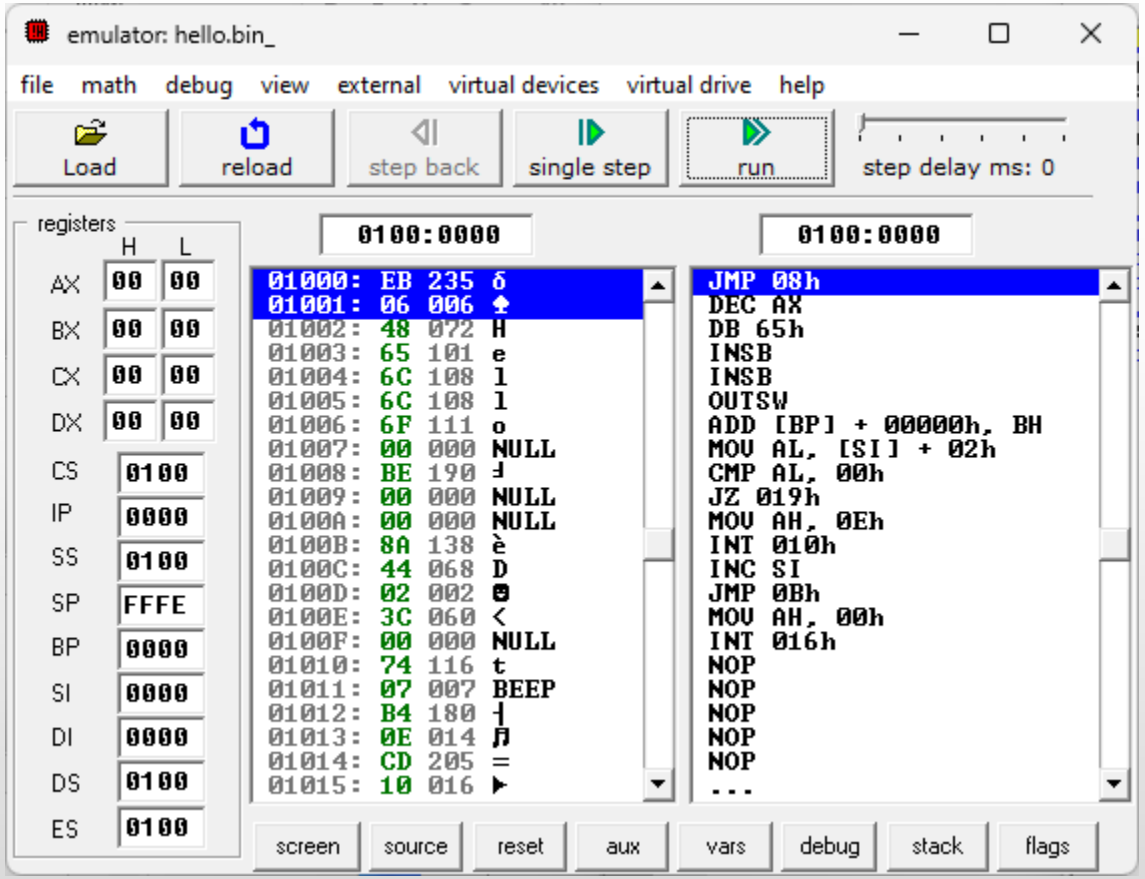

Ekrana Hello Yazdırma

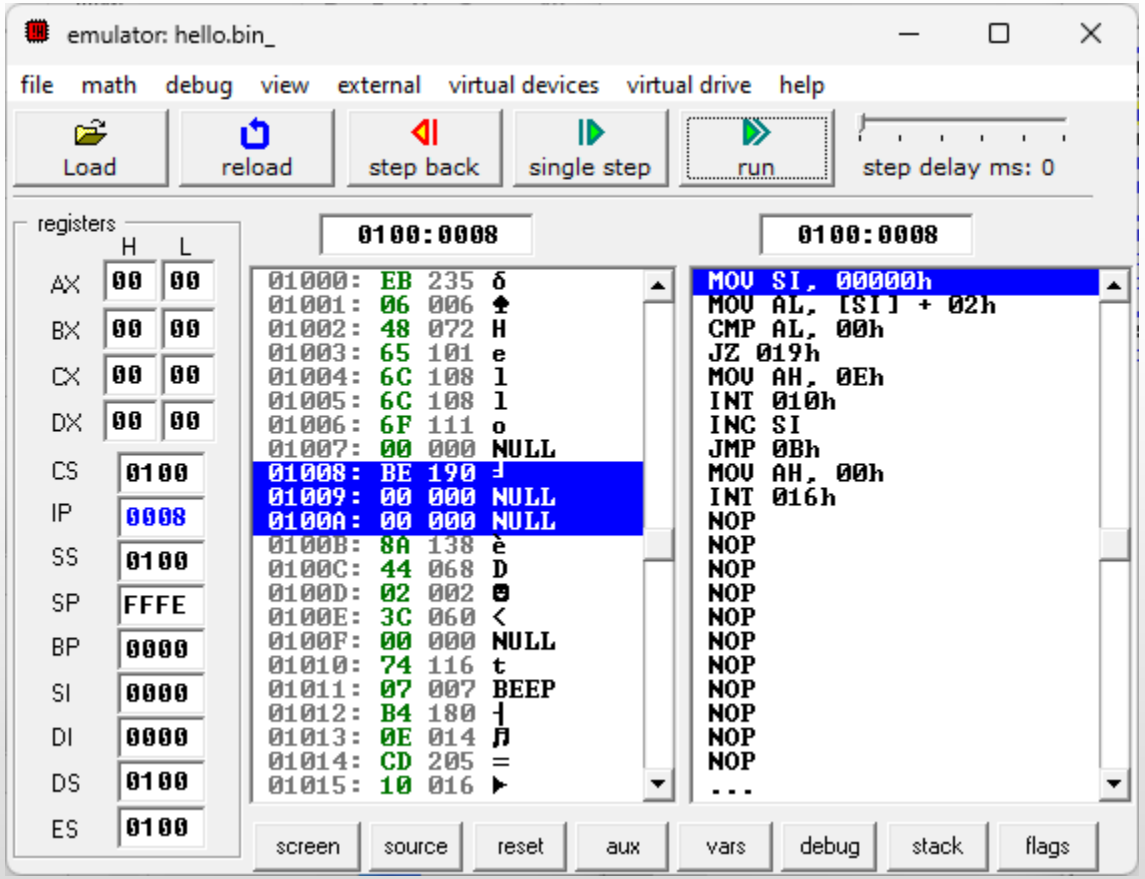

Ekrana Hello Yazdırma

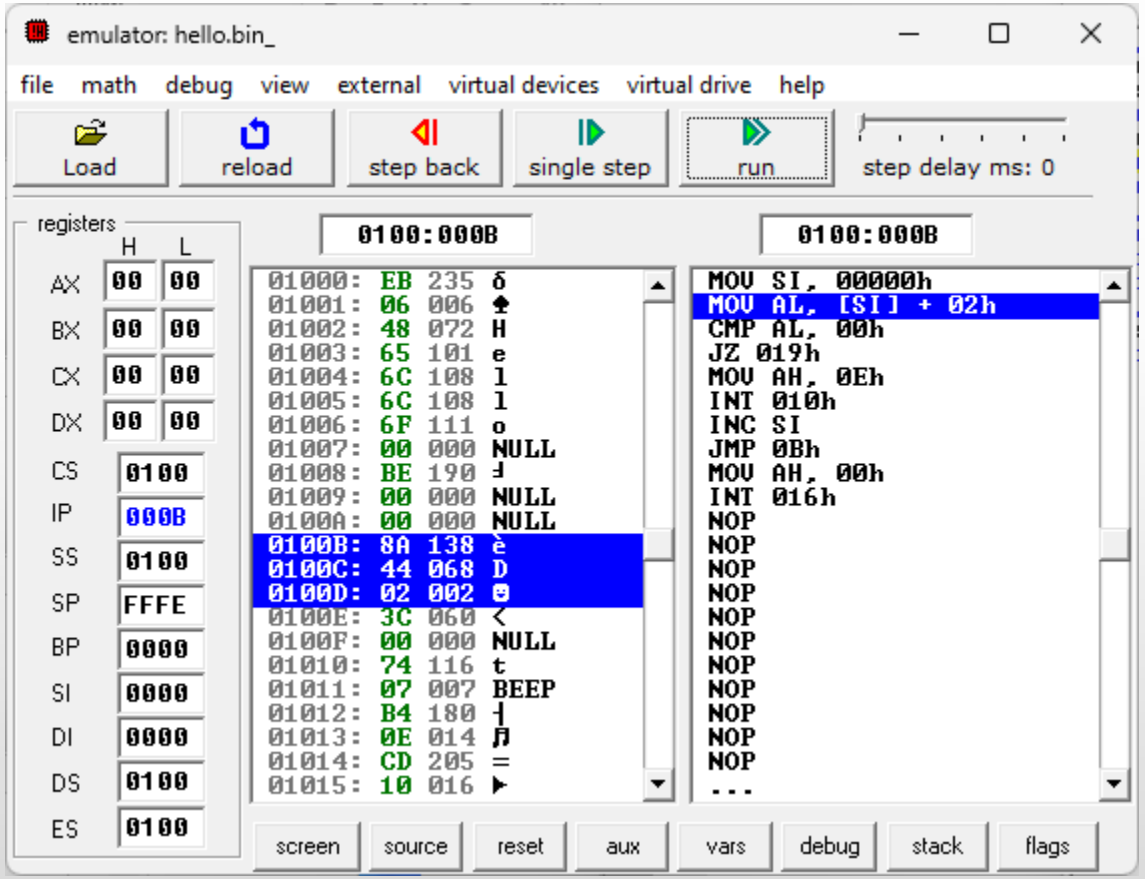

Ekrana Hello Yazdırma

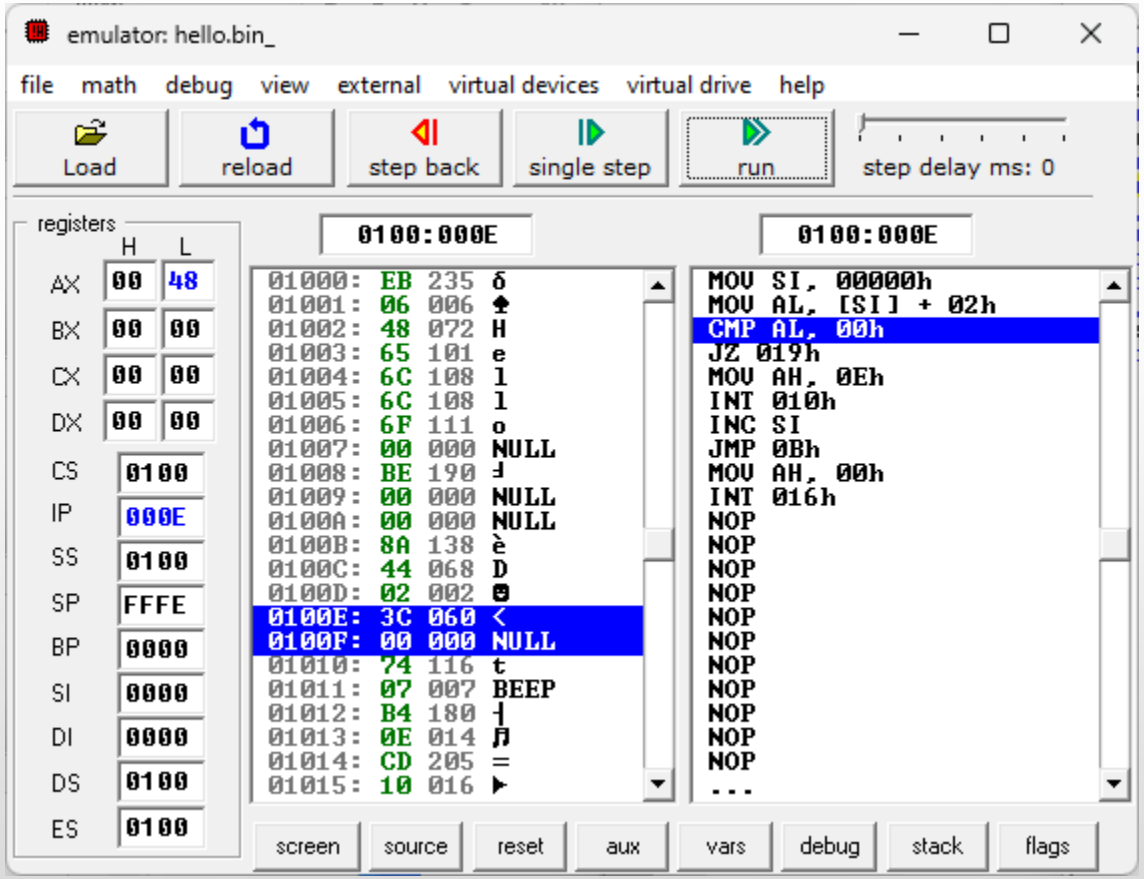

Ekrana Hello Yazdırma

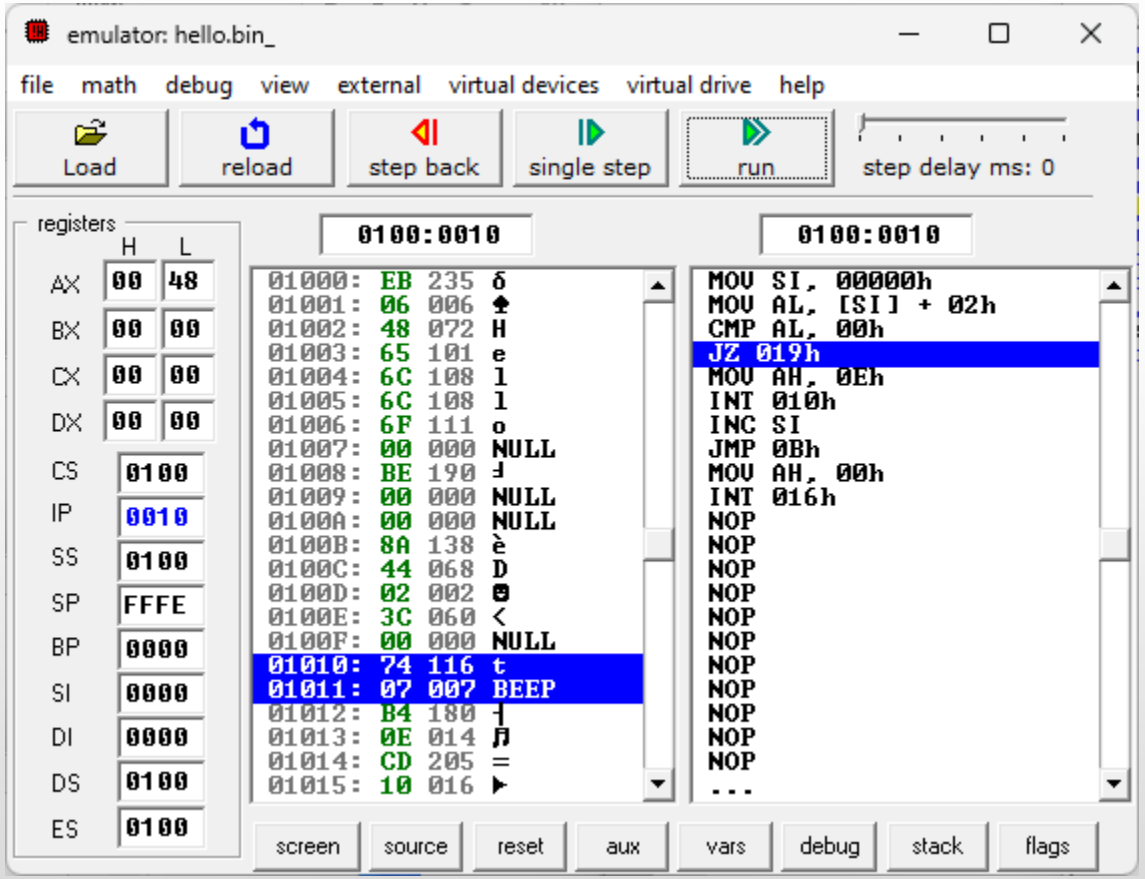

Ekrana Hello Yazdırma

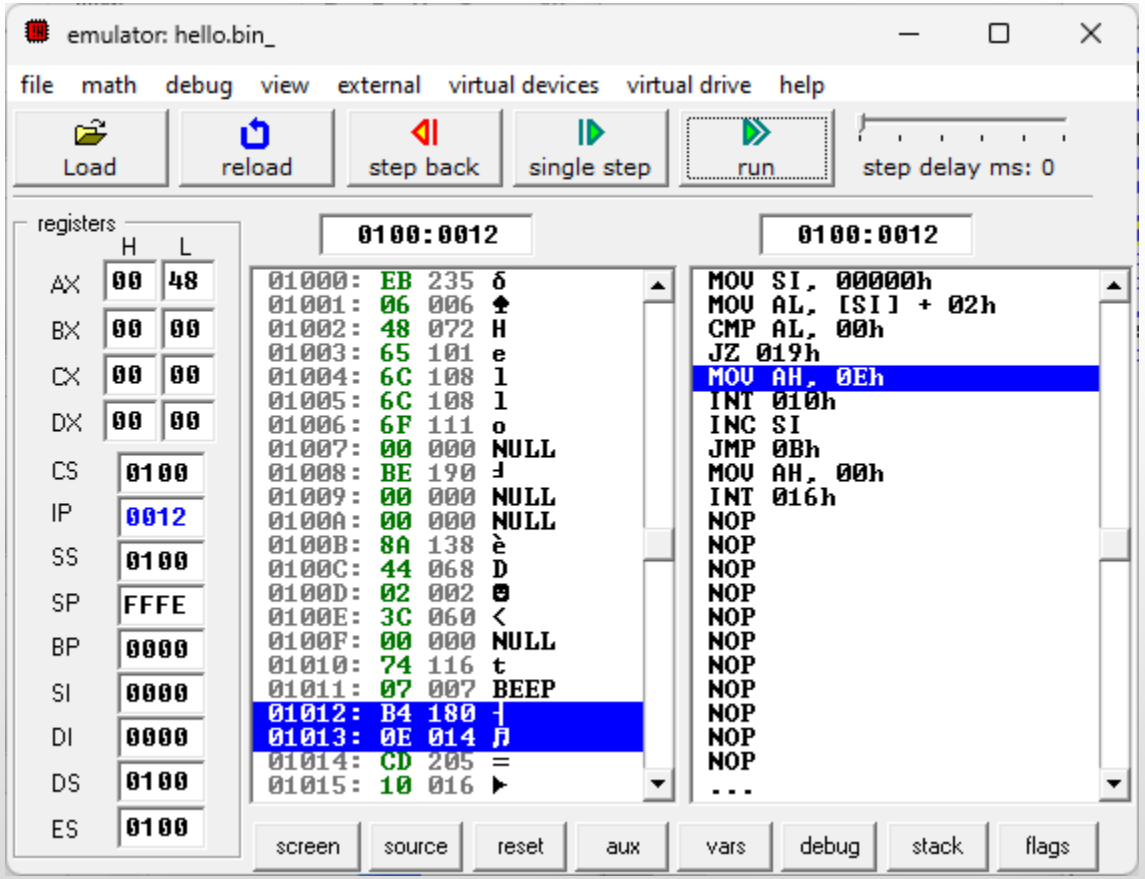

Ekrana Hello Yazdırma

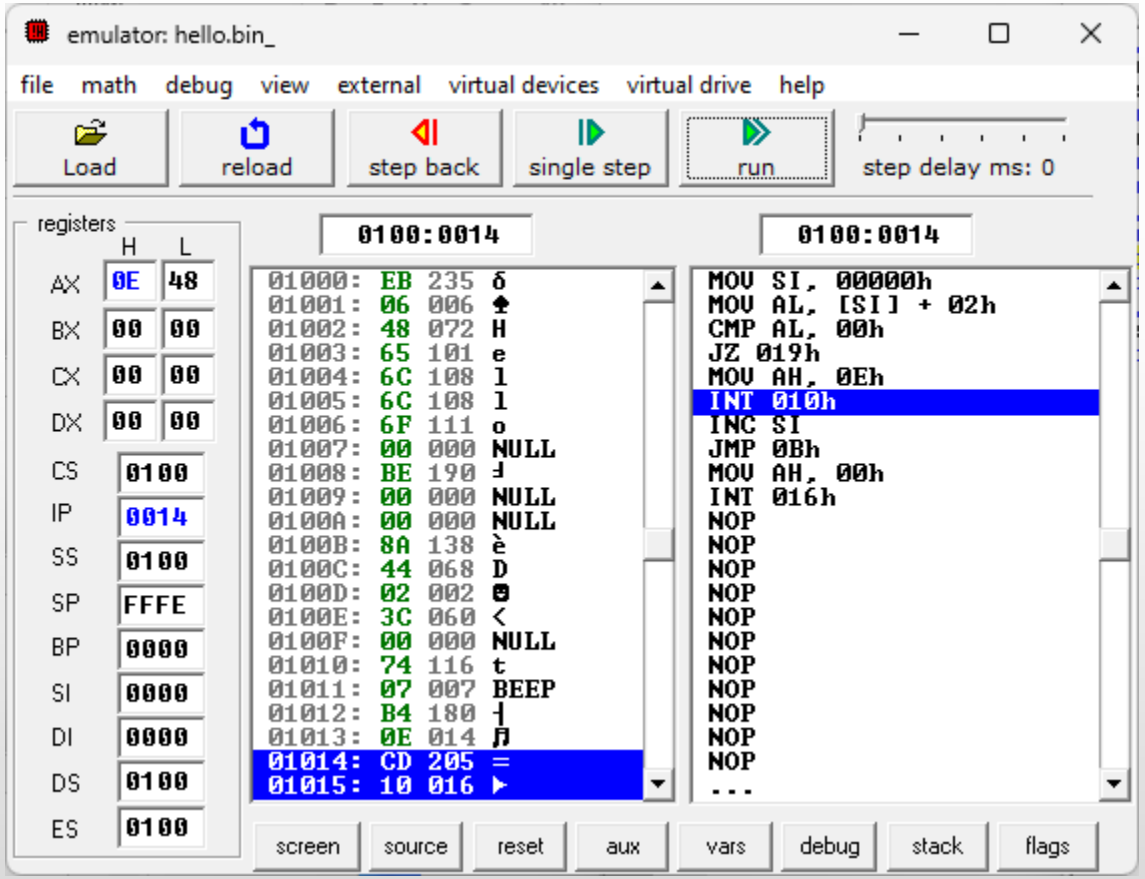

Ekrana Hello Yazdırma

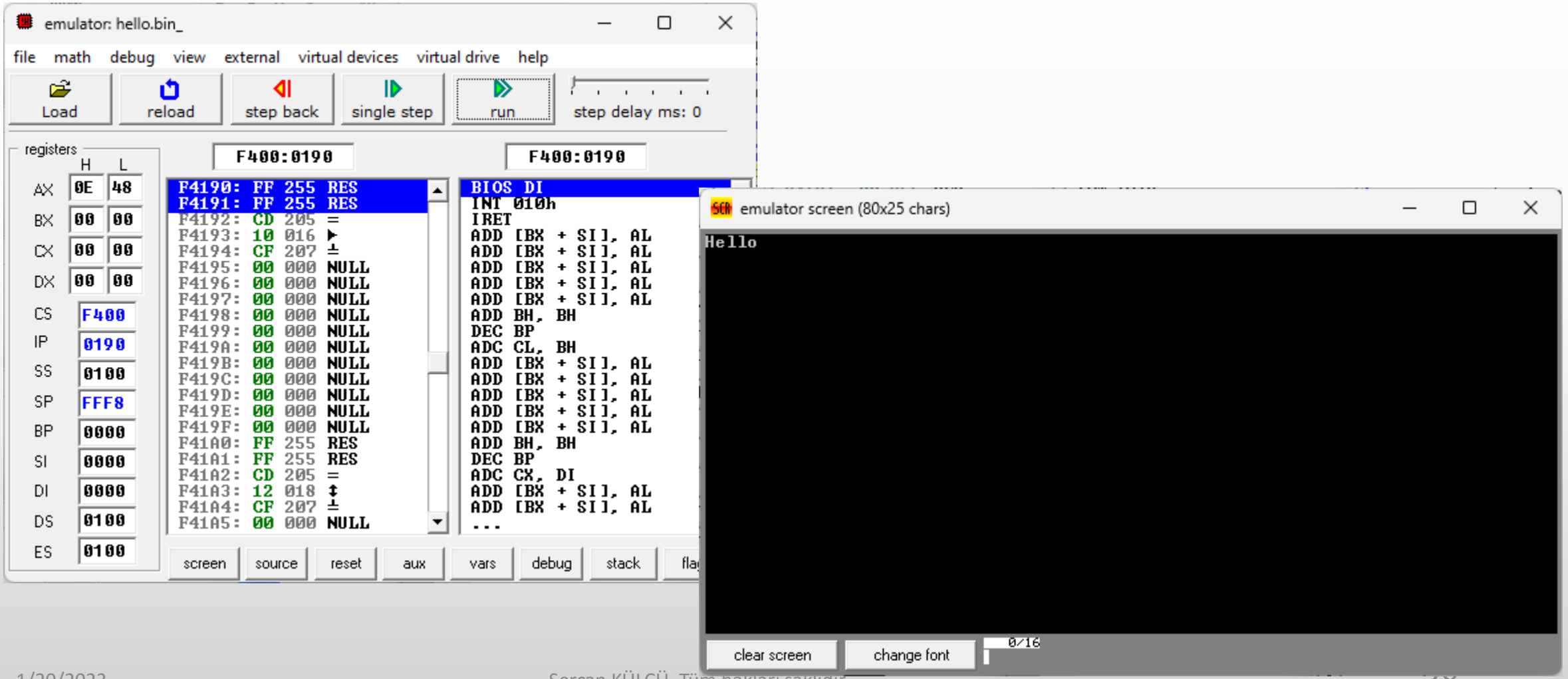

Ekrana Hello Yazdırma

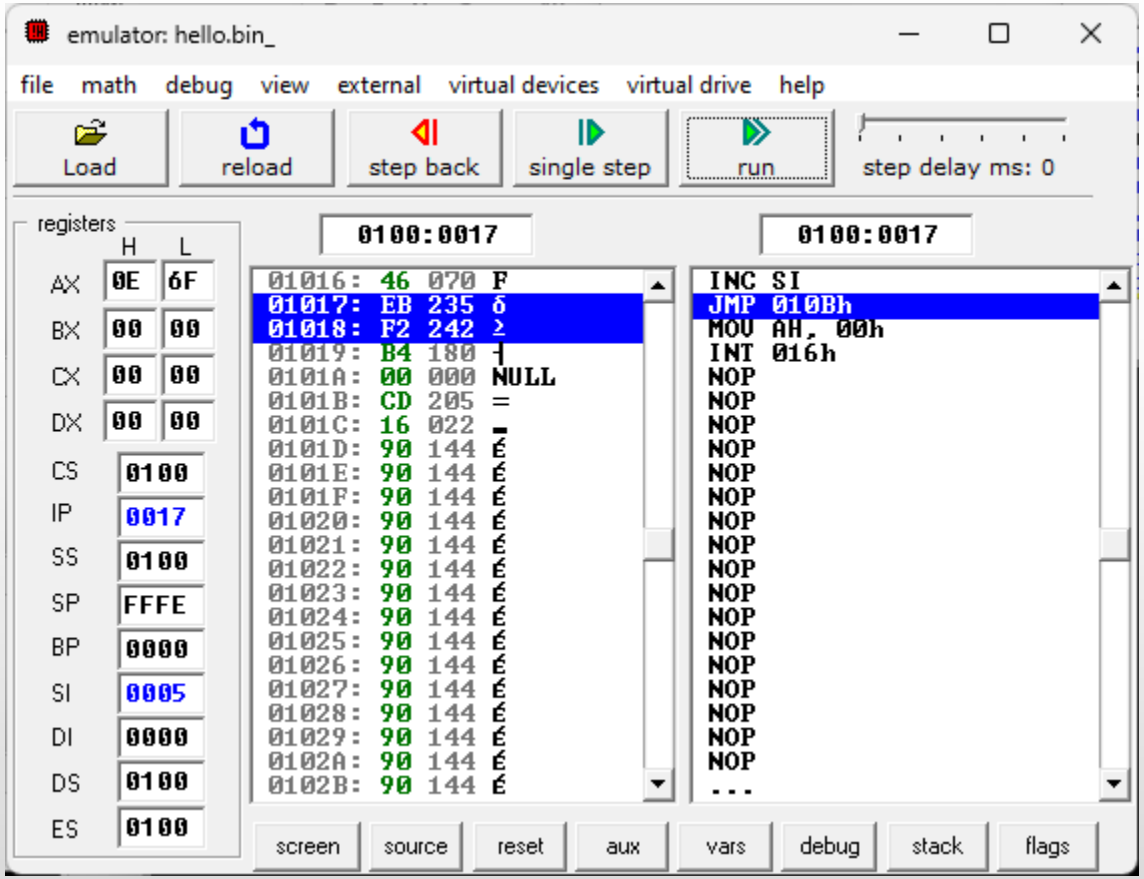

Ekrana Hello Yazdırma

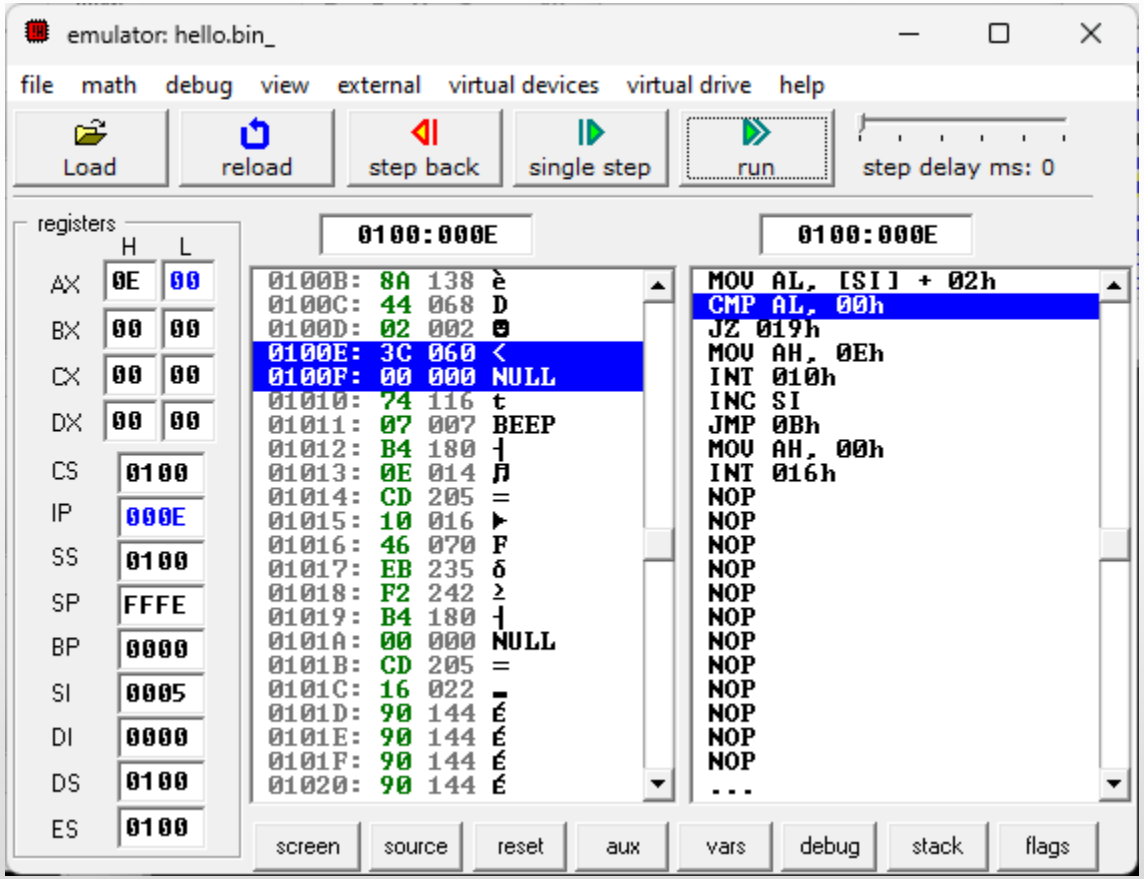

Ekrana Hello Yazdırma

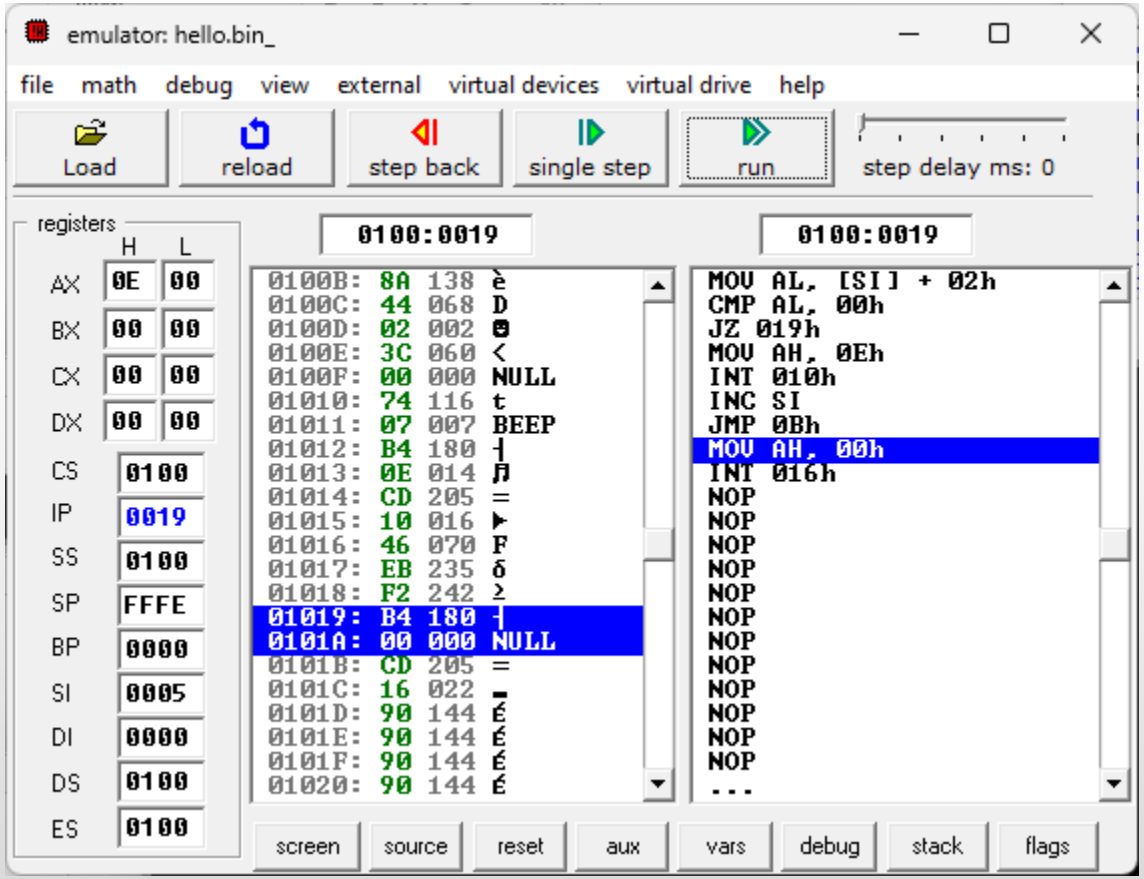

LED Ekran Testi

```
#start=led_display.exe#
#make_bin#
mov ax, 1234
out 199, ax
mov ax, -5678
out 199, ax
mov ax, 0
x1:
    out 199, ax
    inc ax
    jmp x1
hlt
```

LED Ekran Testi

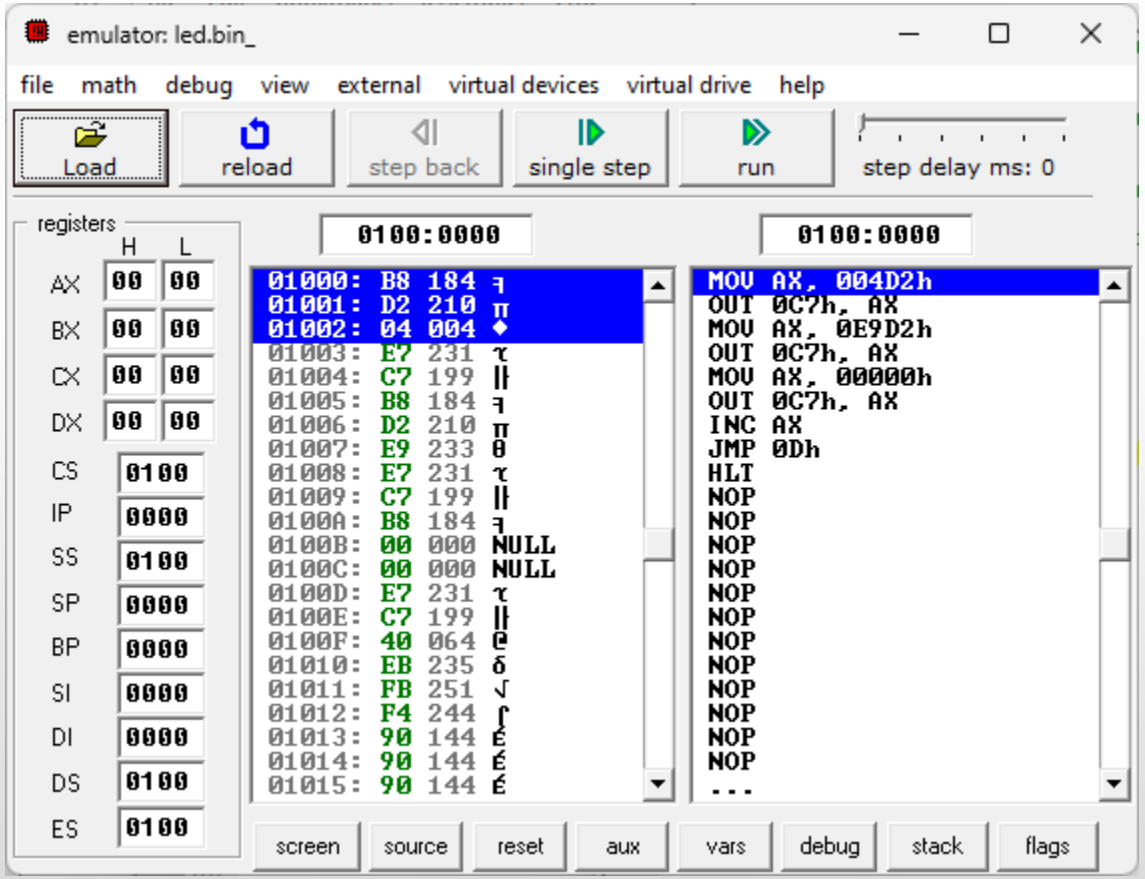

LED Ekran Testi

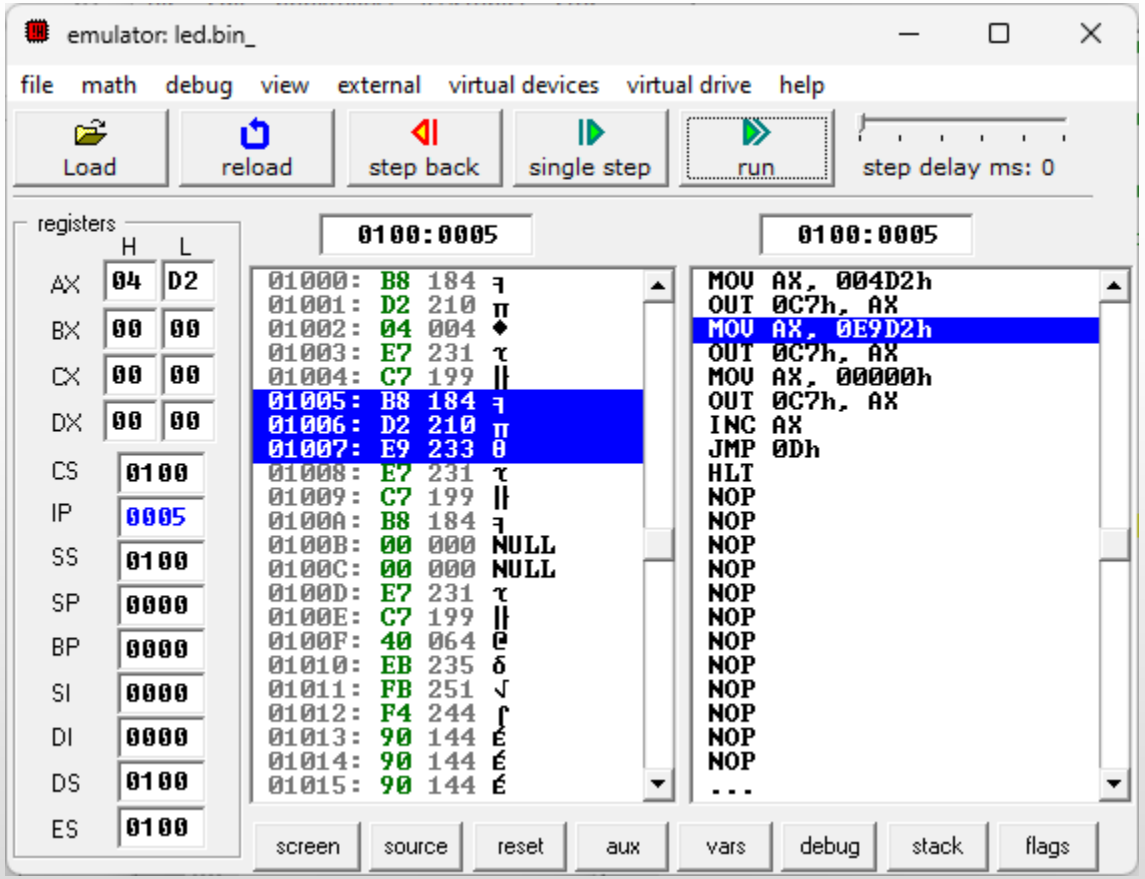

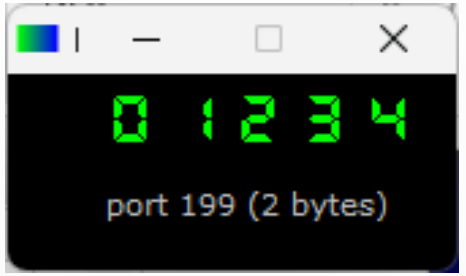

LED Ekran Testi

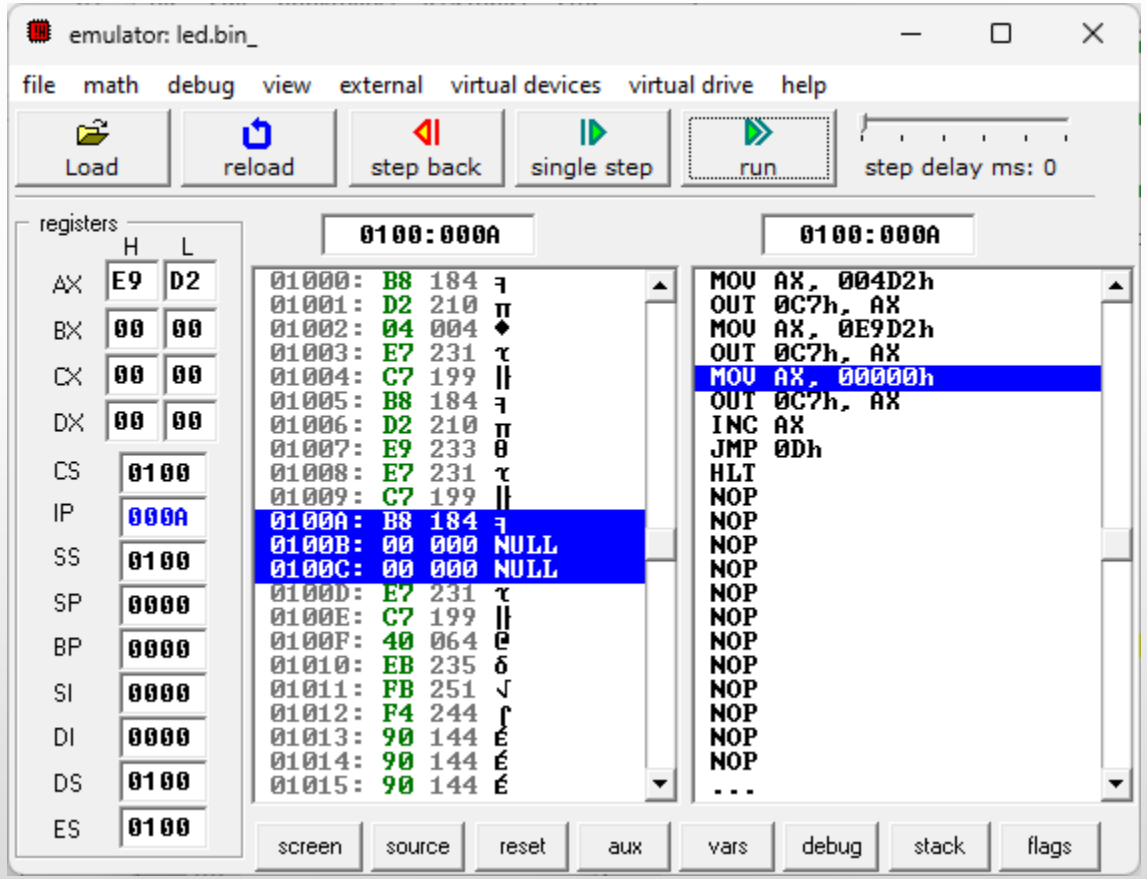

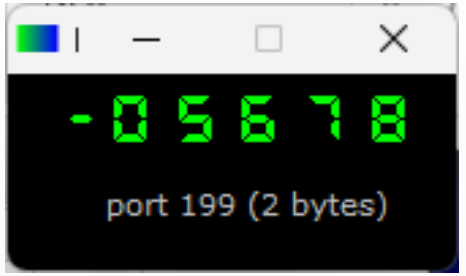

LED Ekran Testi

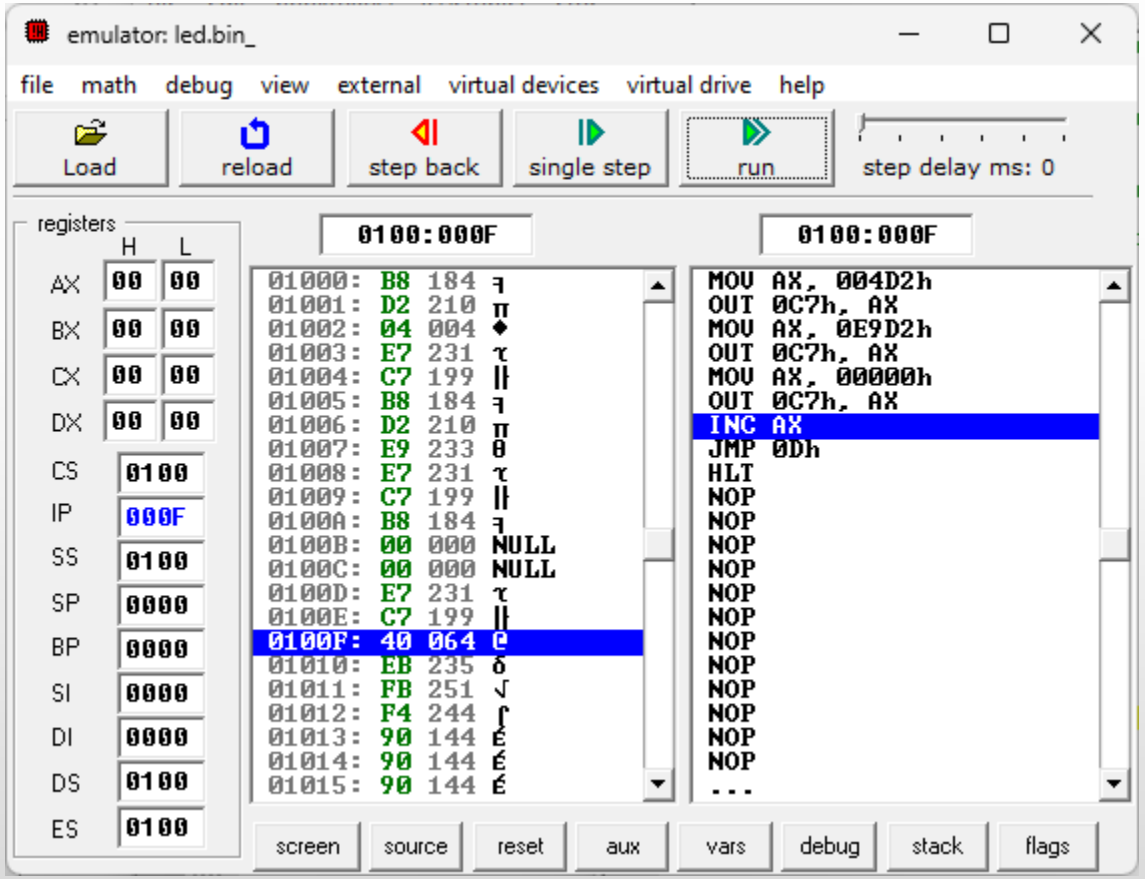

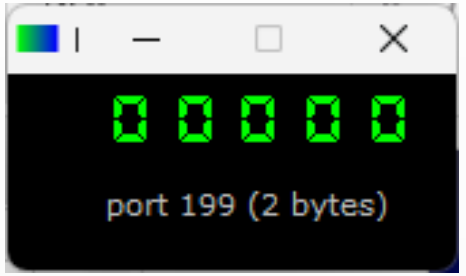

LED Ekran Testi

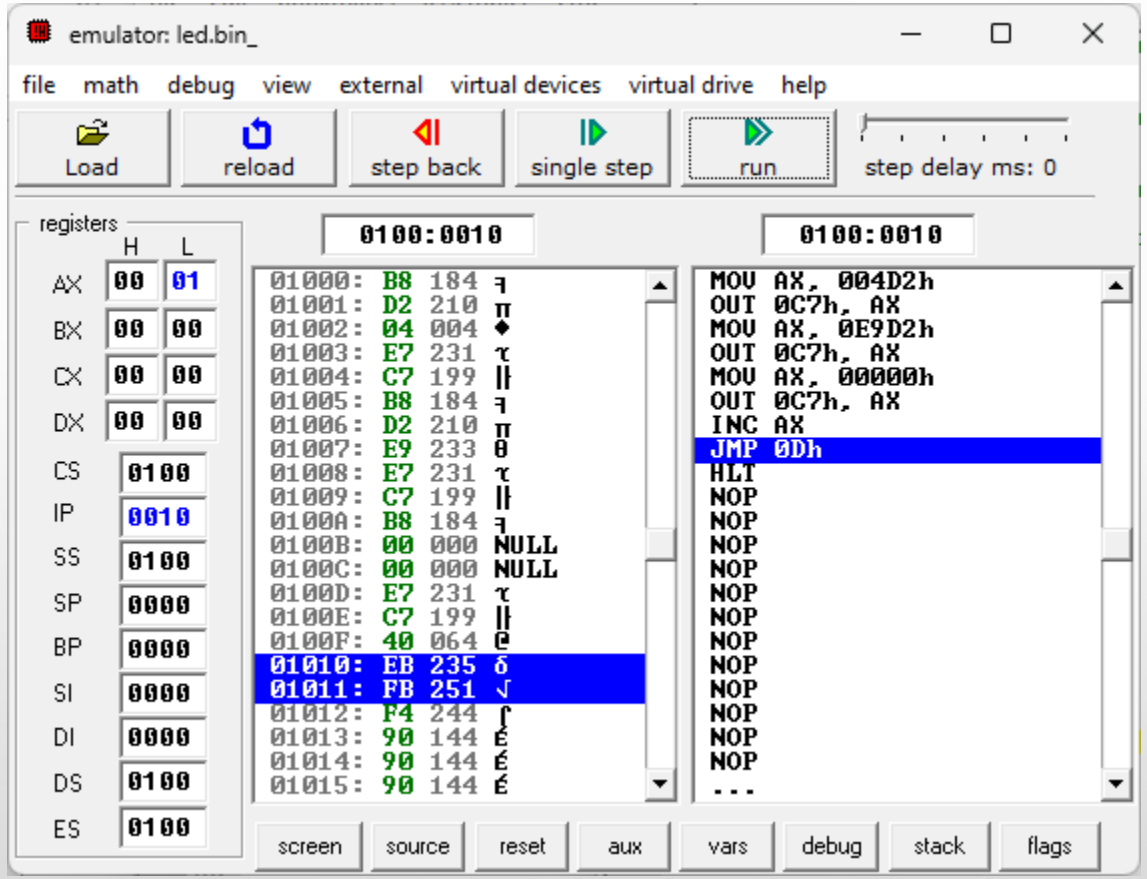

LED Ekran Testi

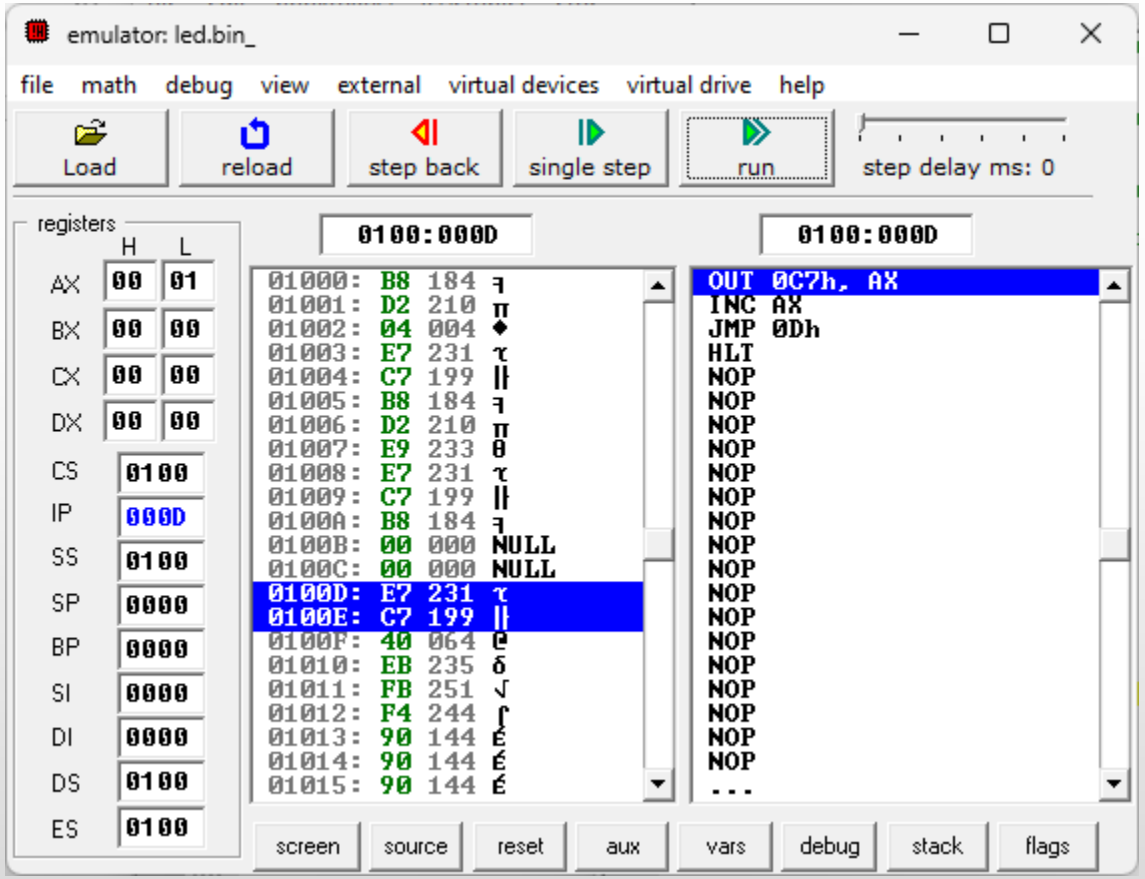

LED Ekran Testi

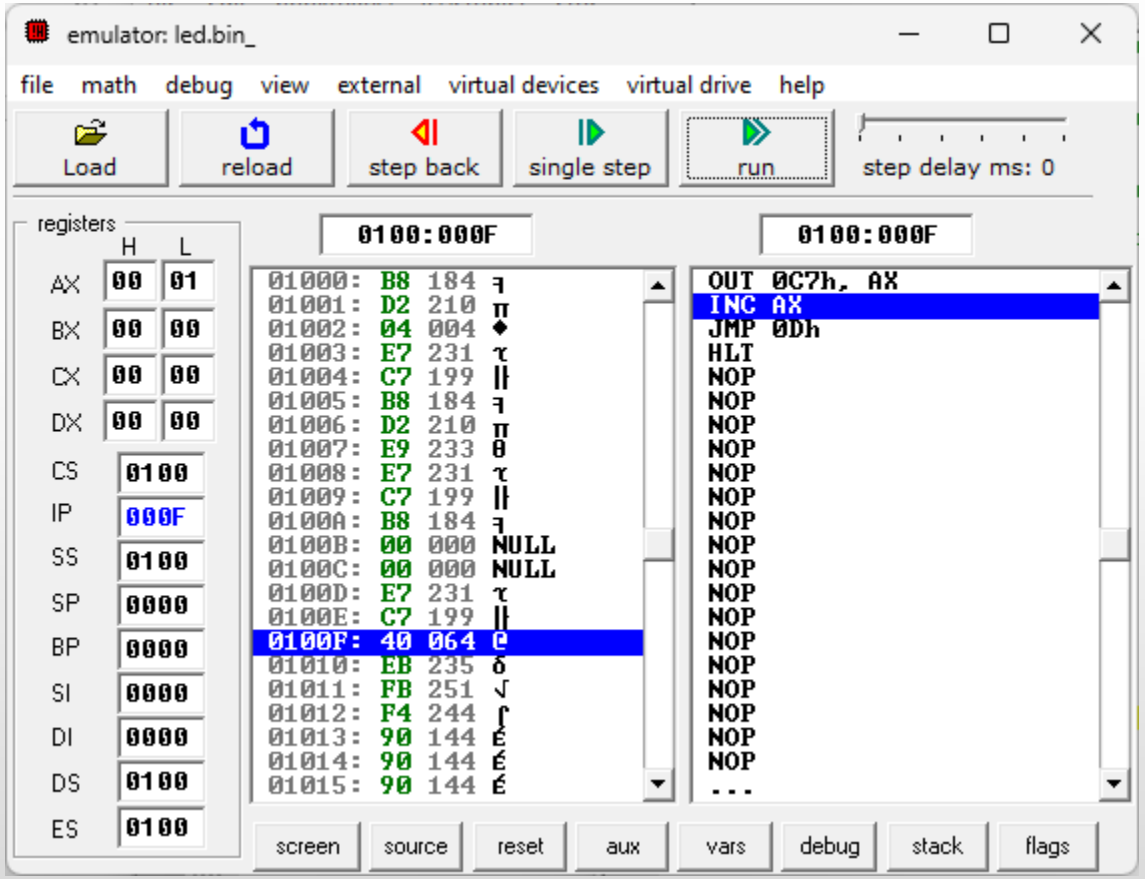

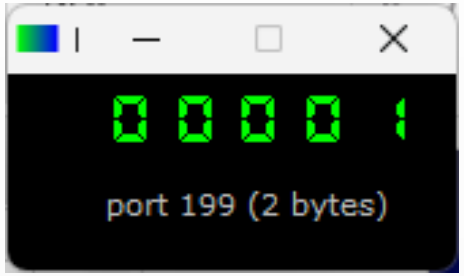

Palindrom Kontrolü

```
jmp start
msg:
    str db '123321'
    str_size = $ - msg
    db 0Dh,0Ah,'$'
start:
    ; str ile belirtilen karakter dizisini ekrana yazdır
    mov ah, 9
    mov dx, offset str
    int 21h
```

Palindrom Kontrolü

```
lea di, str ; str'nin adresini di yazmacına ata
mov si, di ; di dizinin başından başlar
add si, str_size ; si dizinin sonundan başlar
dec si  ; dizideki son karakteri işaret et
mov cx, str_size
cmp cx, 1 ; karakter sayısını kontrol et
je is_palindrome  ; tek karakter ise palindromdur
shr cx, 1     ; dizi boyunun yarısı kere karşılaştır
```

Palindrom Kontrolü

```
next_char:
    mov al, [di]
    mov bl, [si]
    cmp al, bl
    jne not_palindrome
    inc di ; dizinin başından 1 ileri git
    dec si ; dizinin sonundan 1 geri gel
loop next_char
```

Palindrom Kontrolü

```
is_palindrome:
    ; verilen dizi palindrom, ekrana yazdır
    mov ah, 9
    mov dx, offset msg1
    int 21h
    jmp stop
```

Palindrom Kontrolü

```
not_palindrome:
    ;  palindrom değil yazdır
    mov ah, 9
    mov dx, offset msg2
    int 21h
stop:

msg1 db "palindrome!$"
msg2 db "not palindrome!$"
```

Palindrom Kontrolü

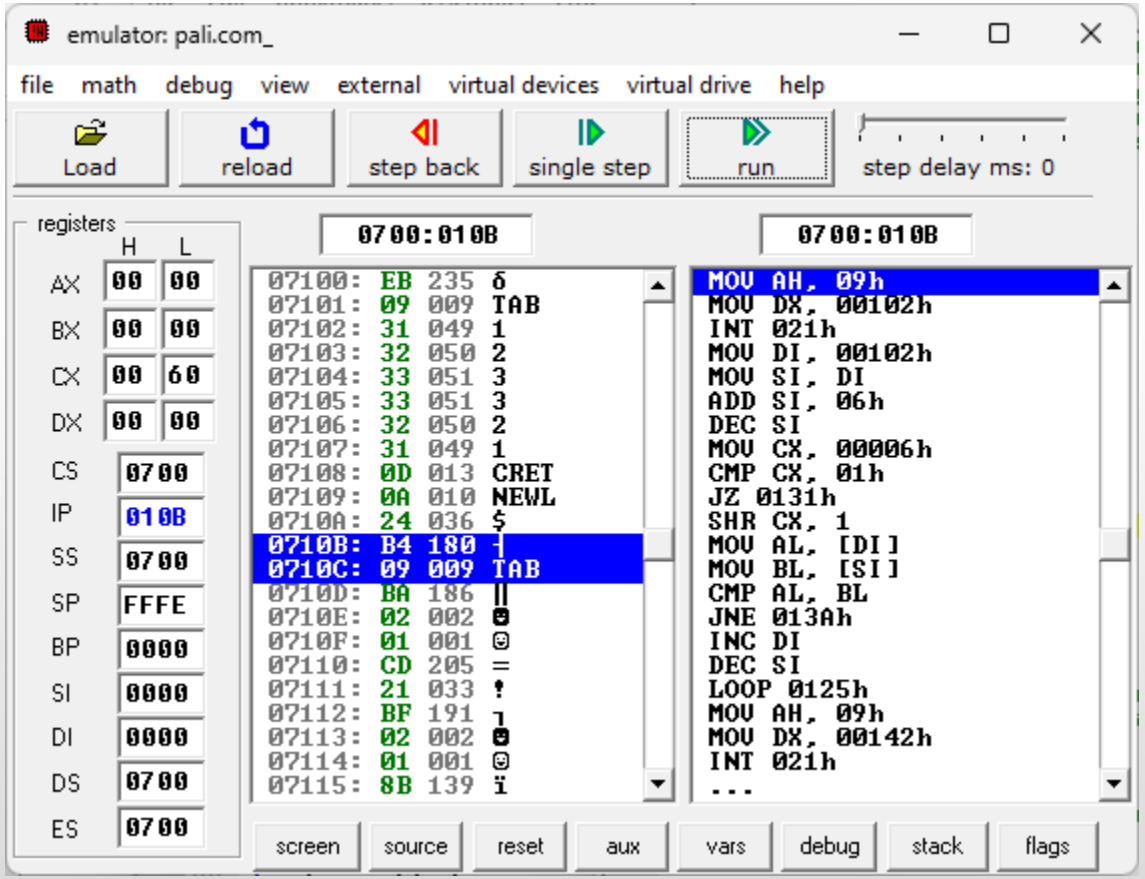

Palindrom Kontrolü

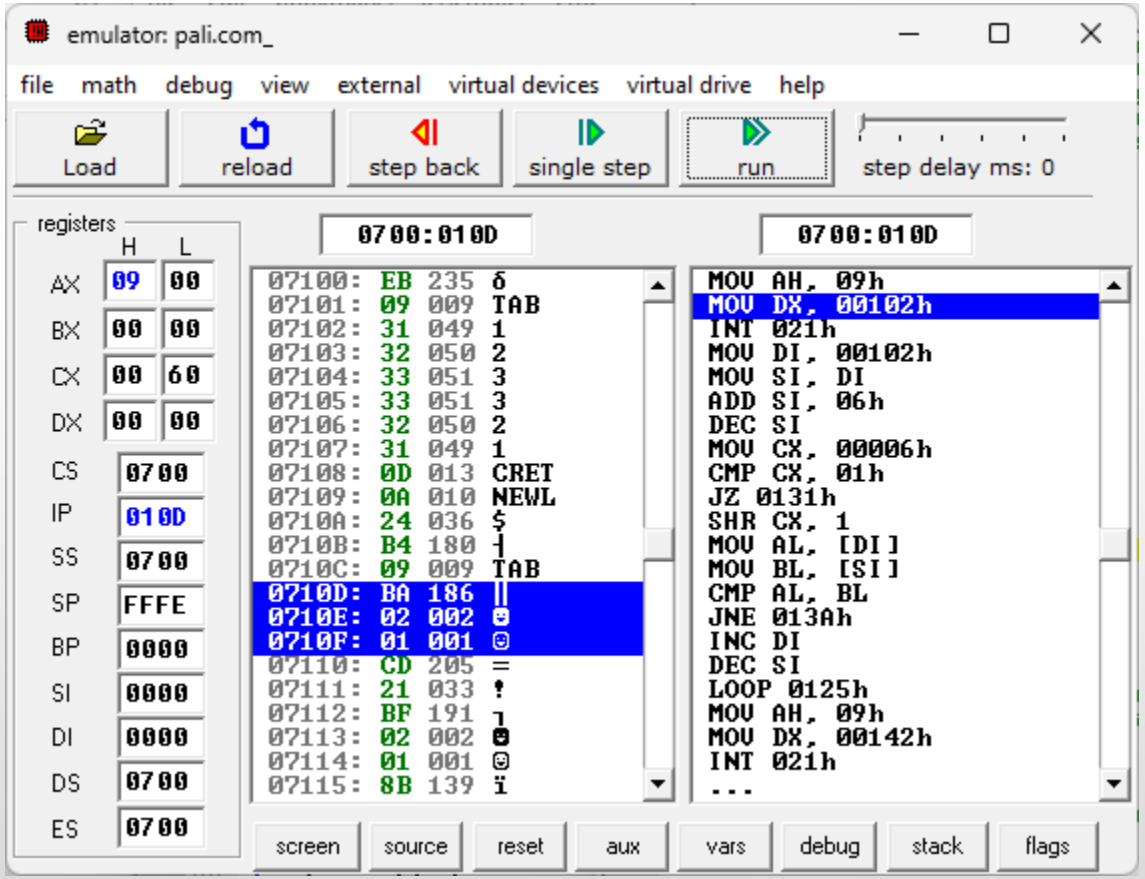

Palindrom Kontrolü

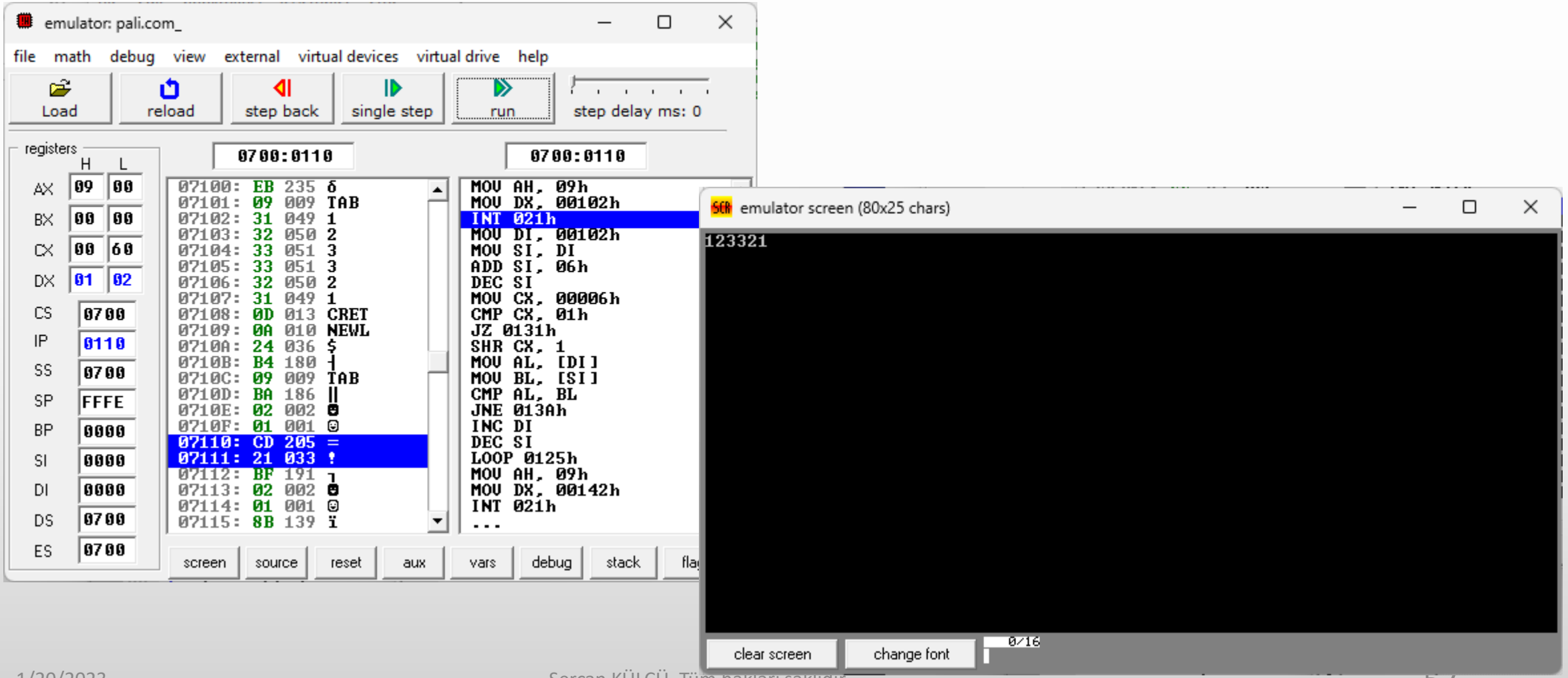

Palindrom Kontrolü

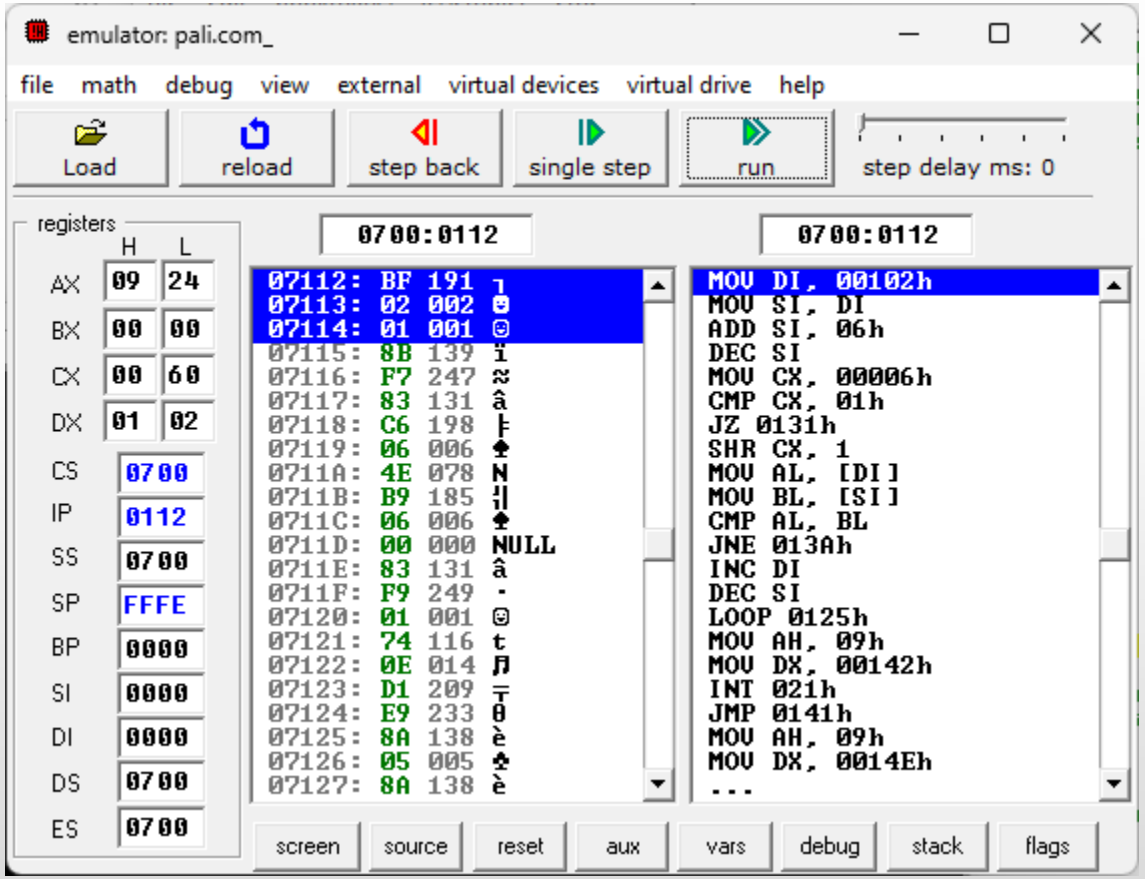

Palindrom Kontrolü

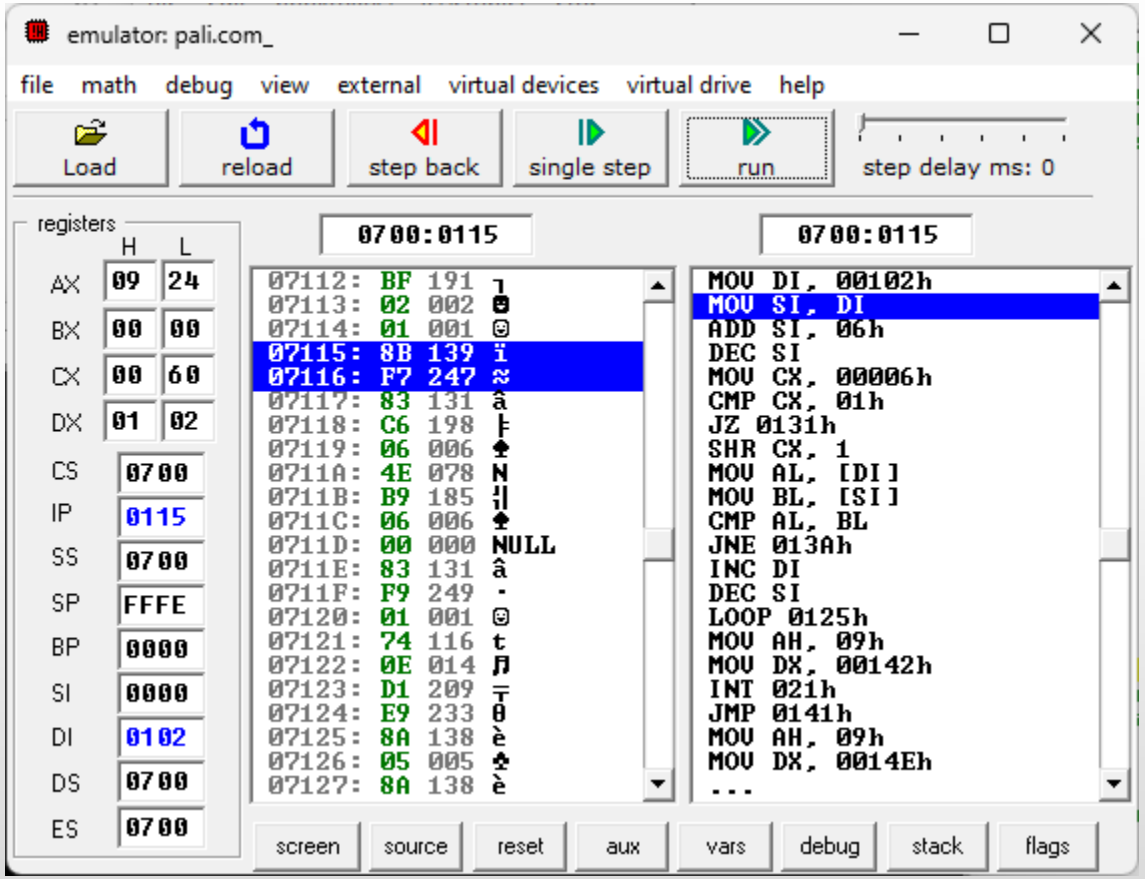

Palindrom Kontrolü

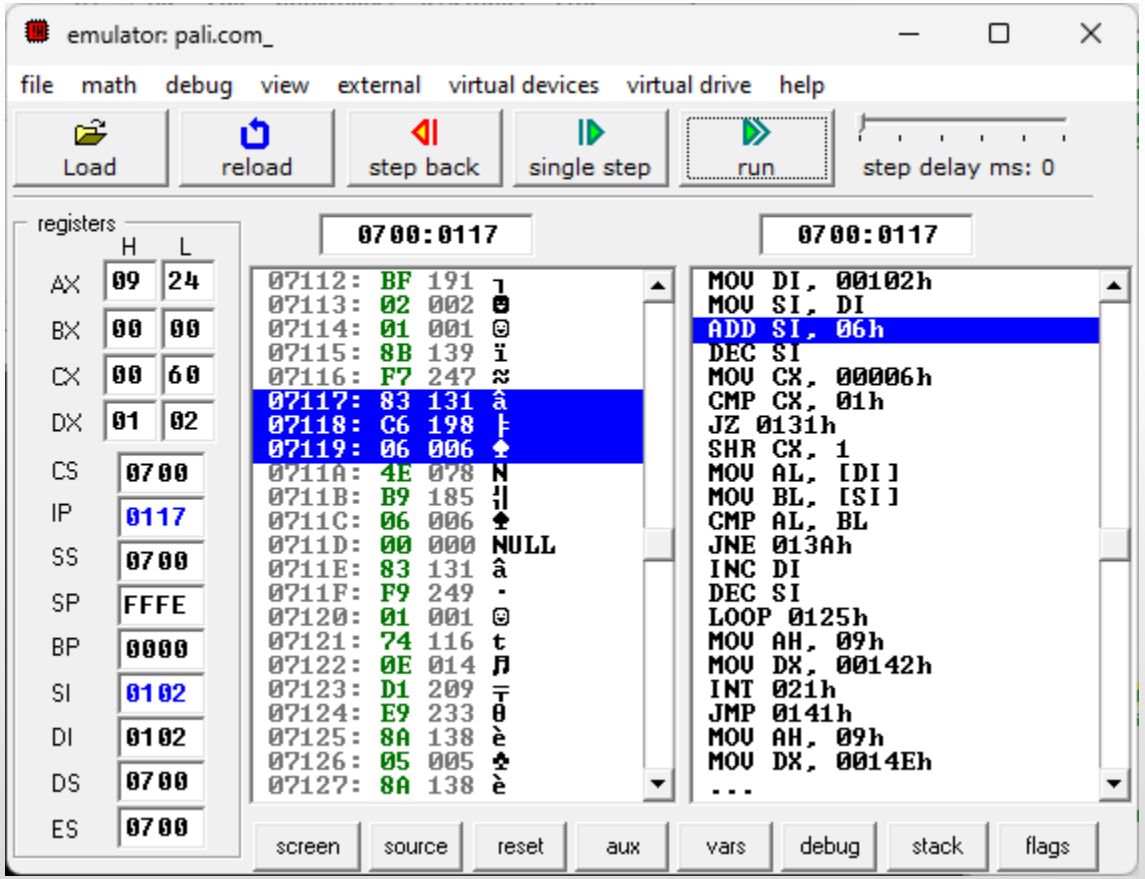

Palindrom Kontrolü

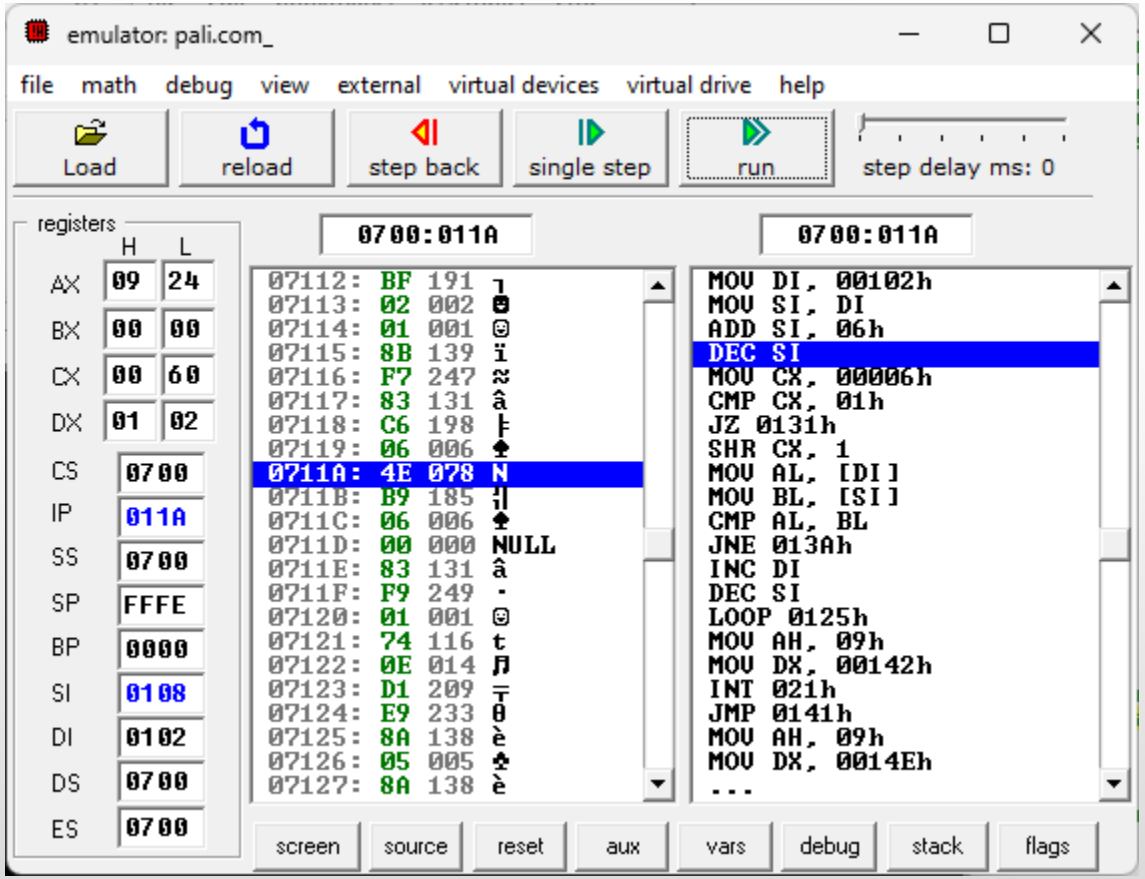

Palindrom Kontrolü

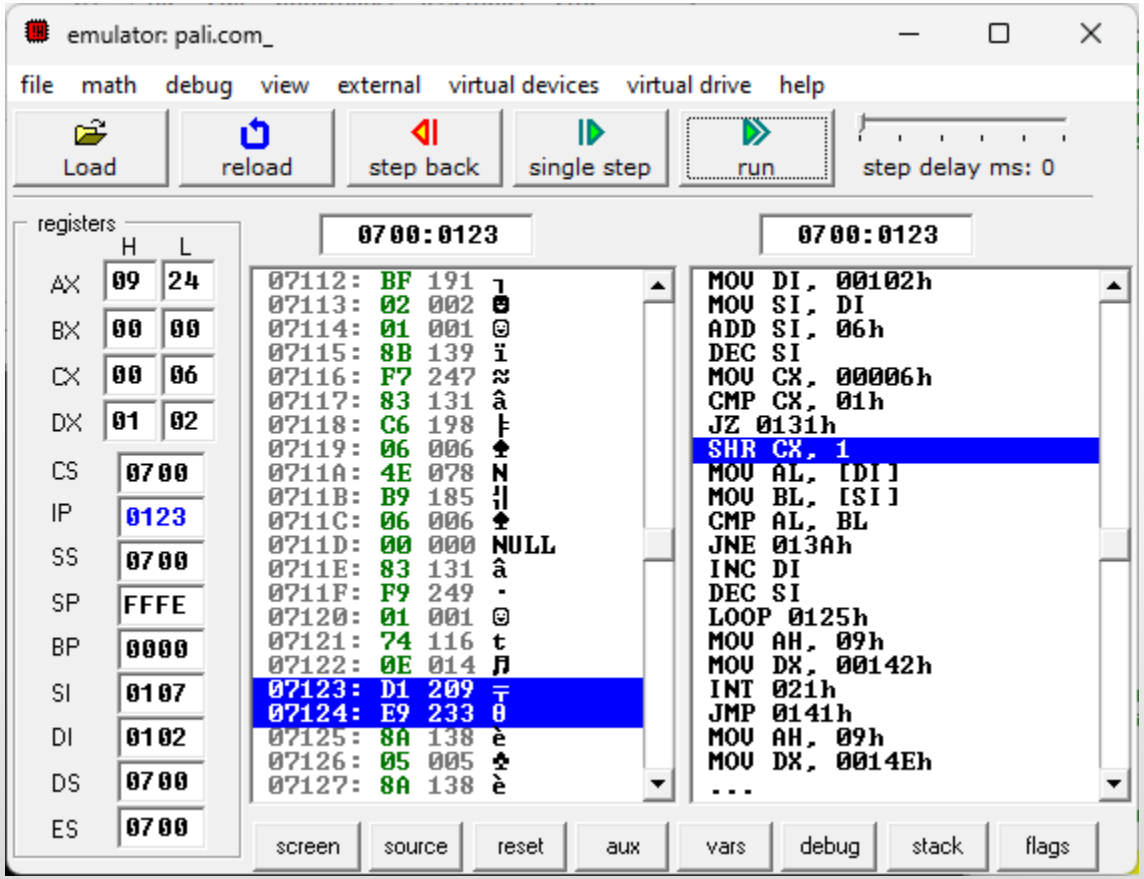

Palindrom Kontrolü

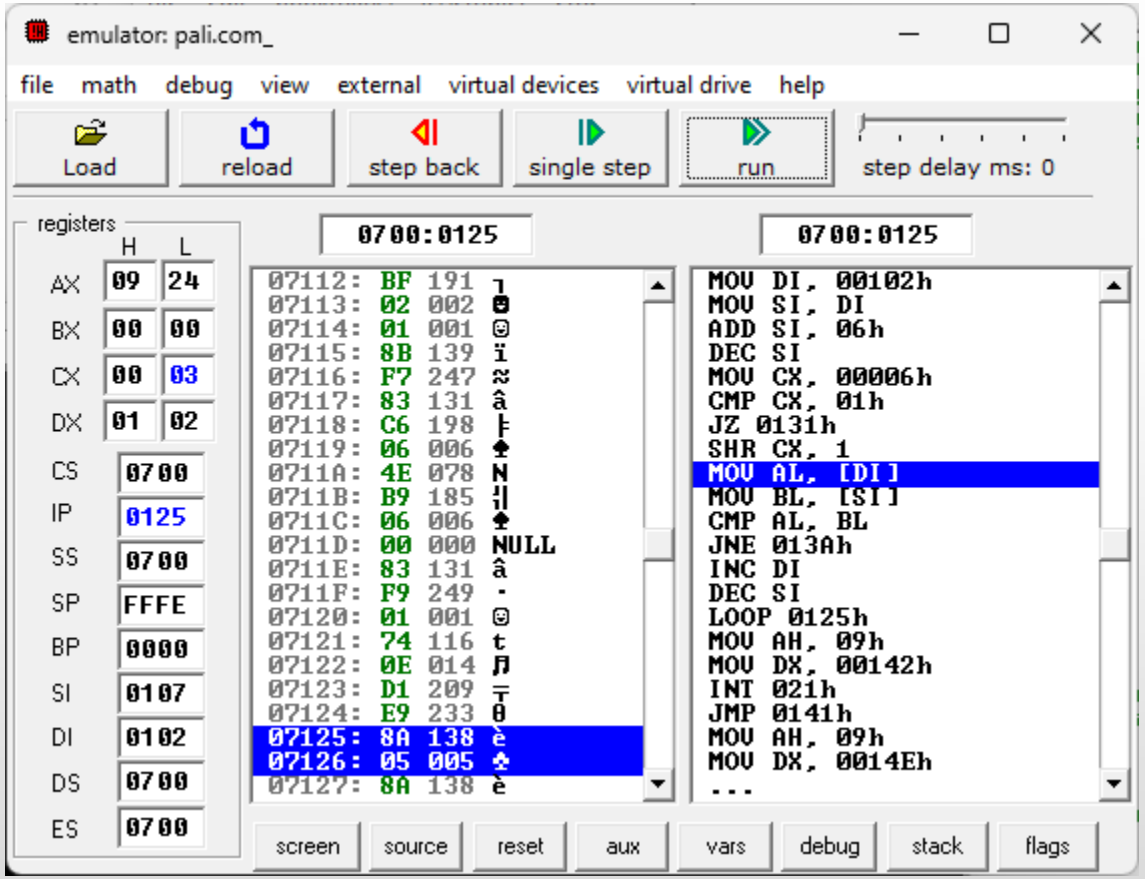

Palindrom Kontrolü

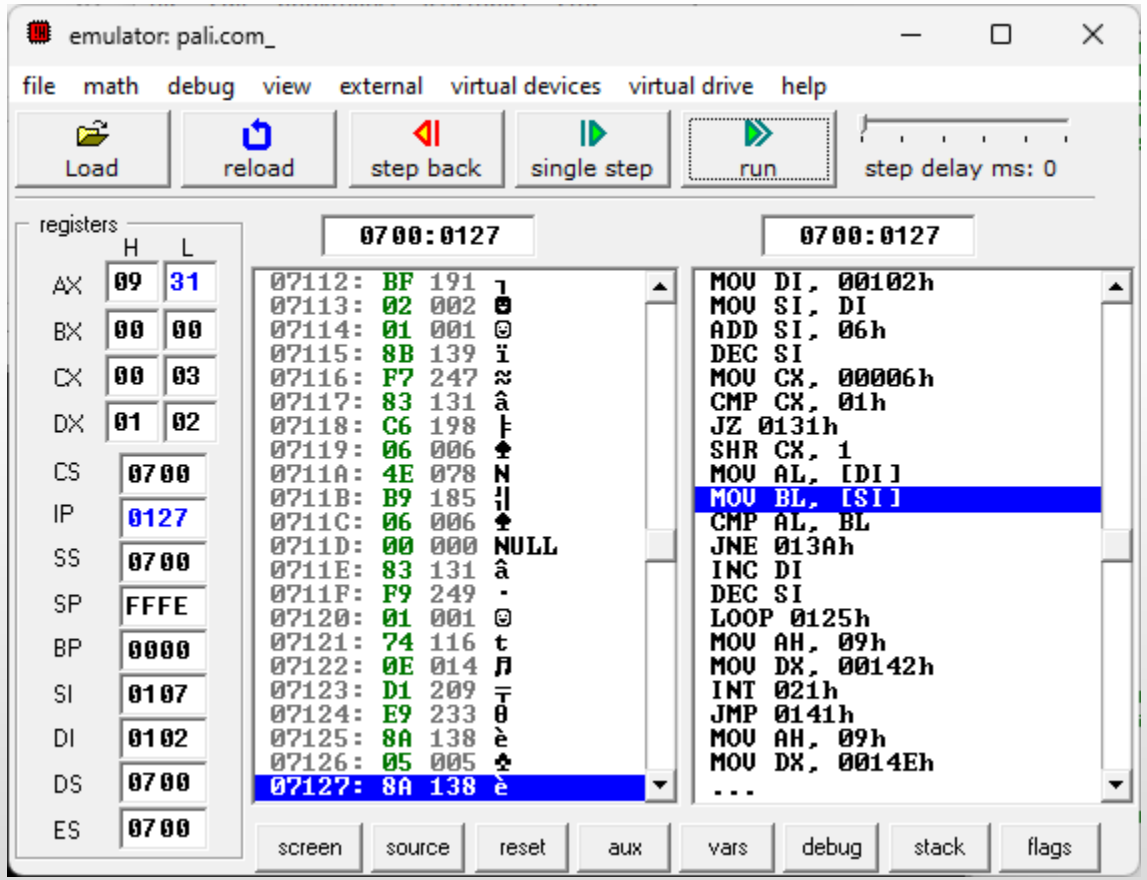

Palindrom Kontrolü

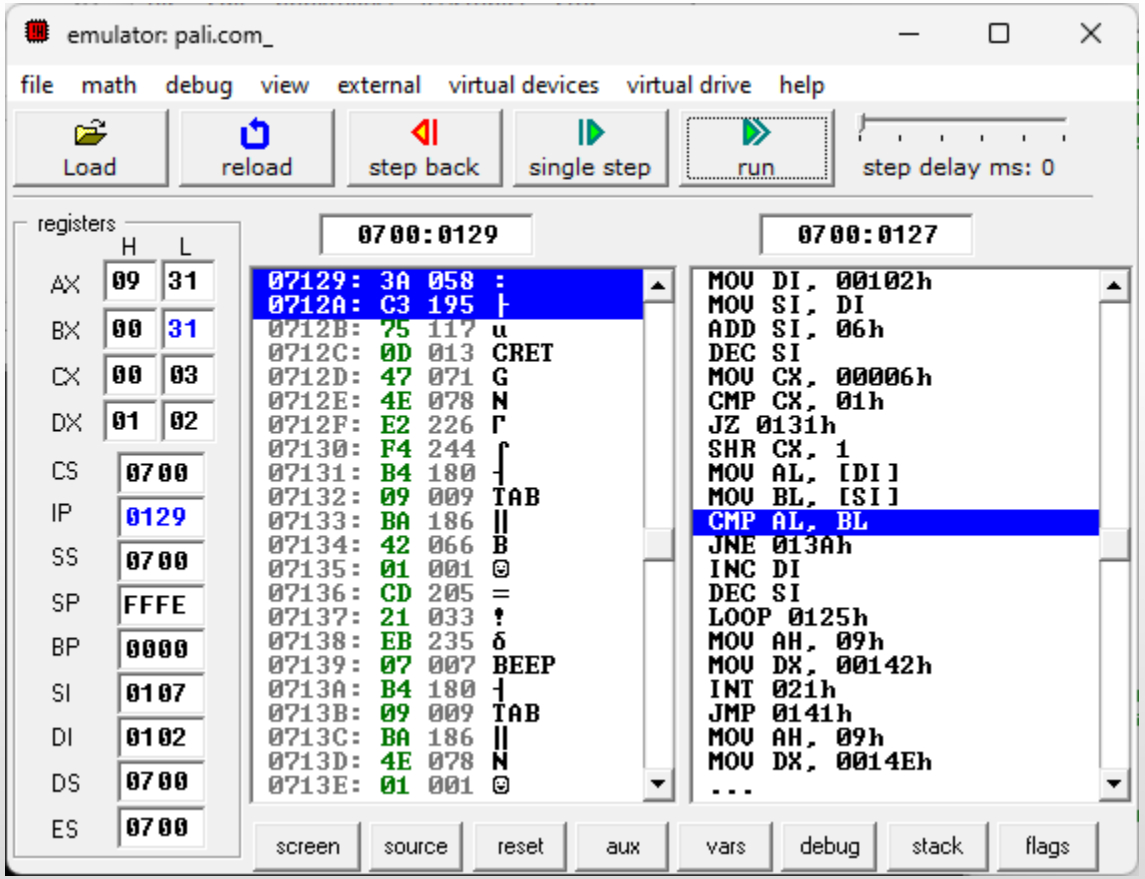

Palindrom Kontrolü

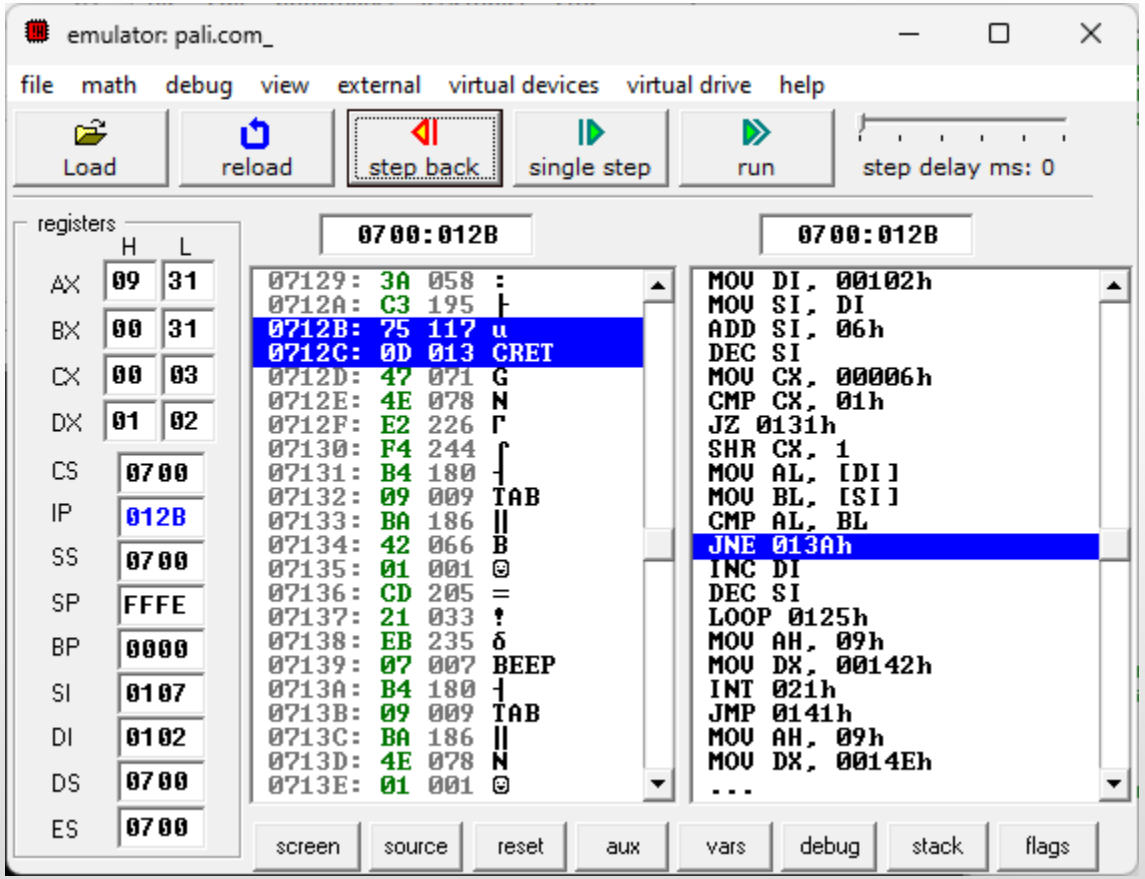

Palindrom Kontrolü

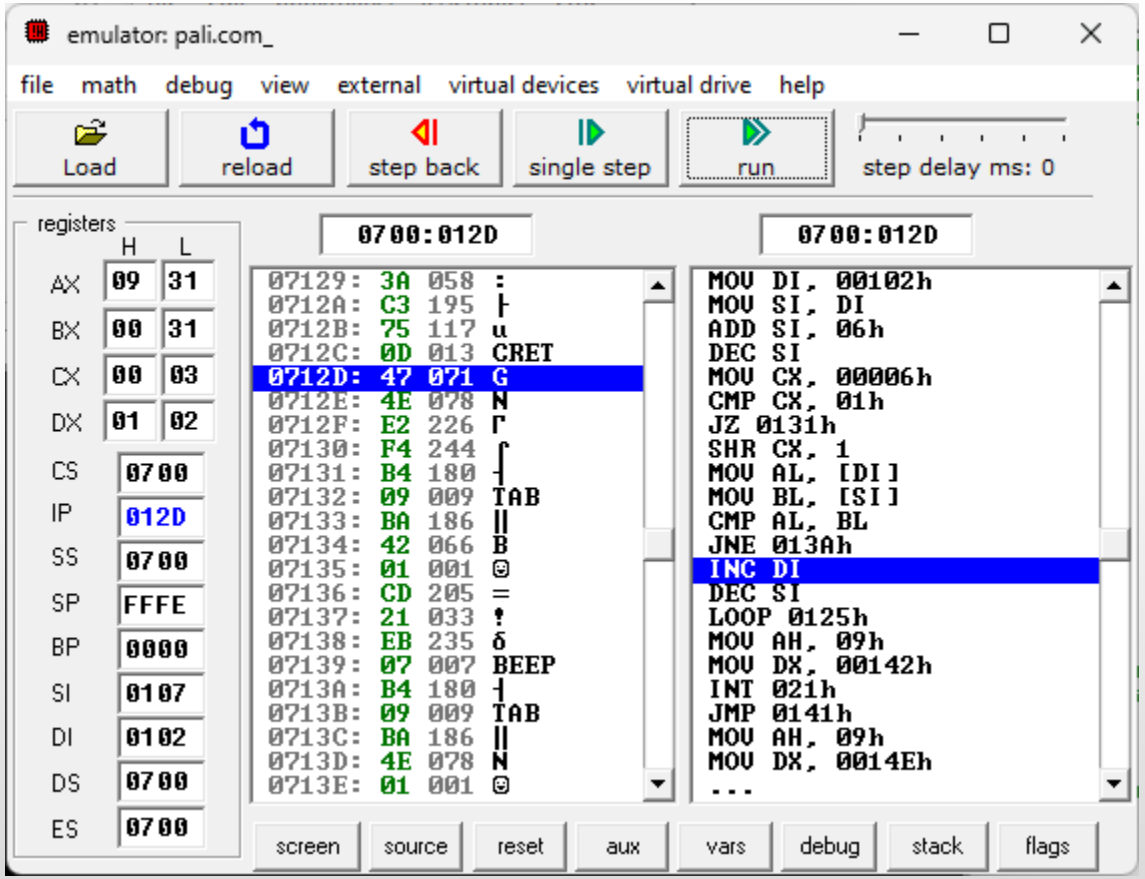

Palindrom Kontrolü

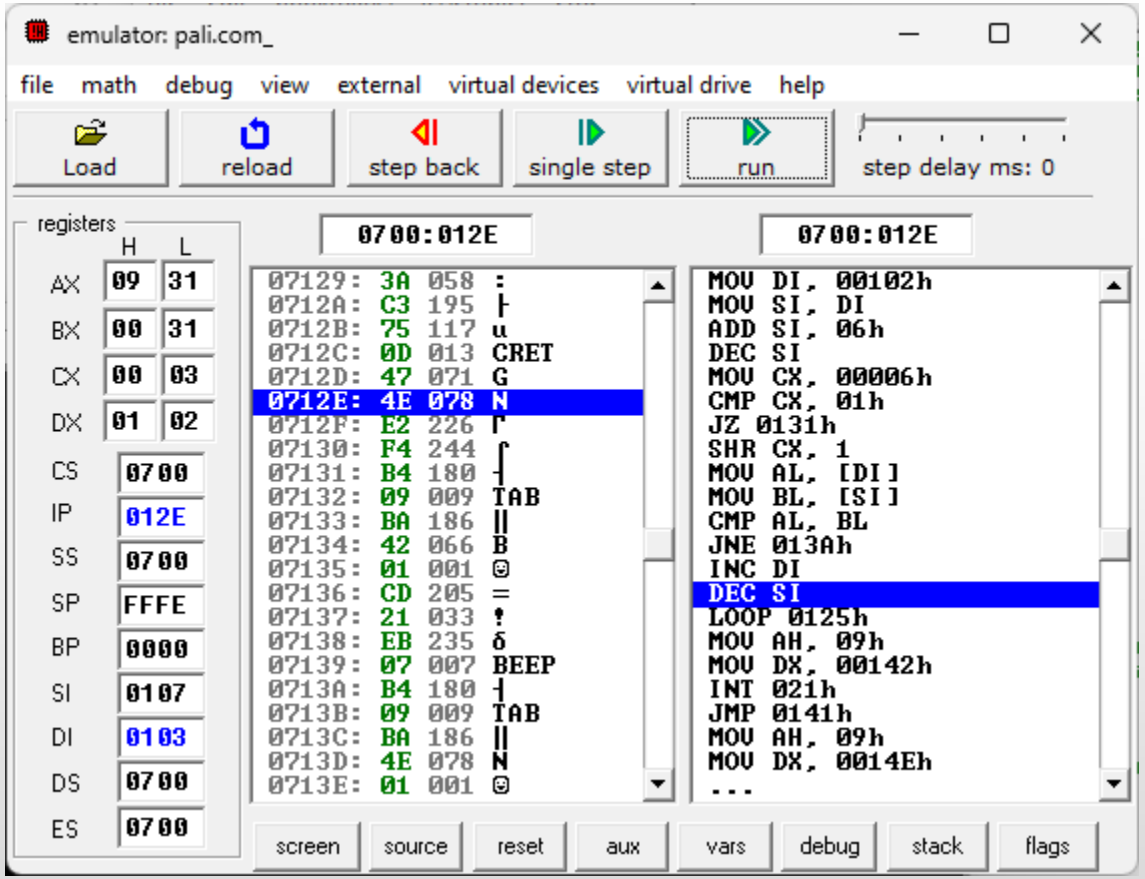

Palindrom Kontrolü

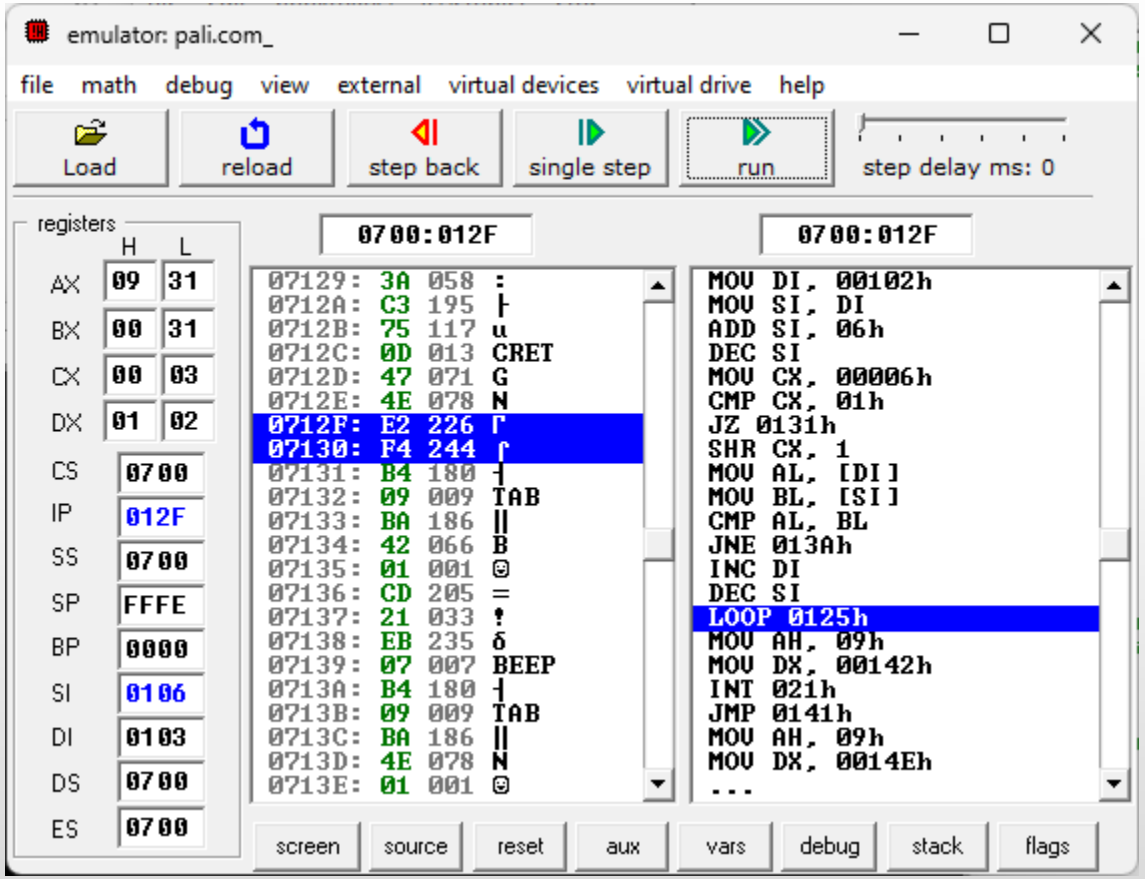

Palindrom Kontrolü

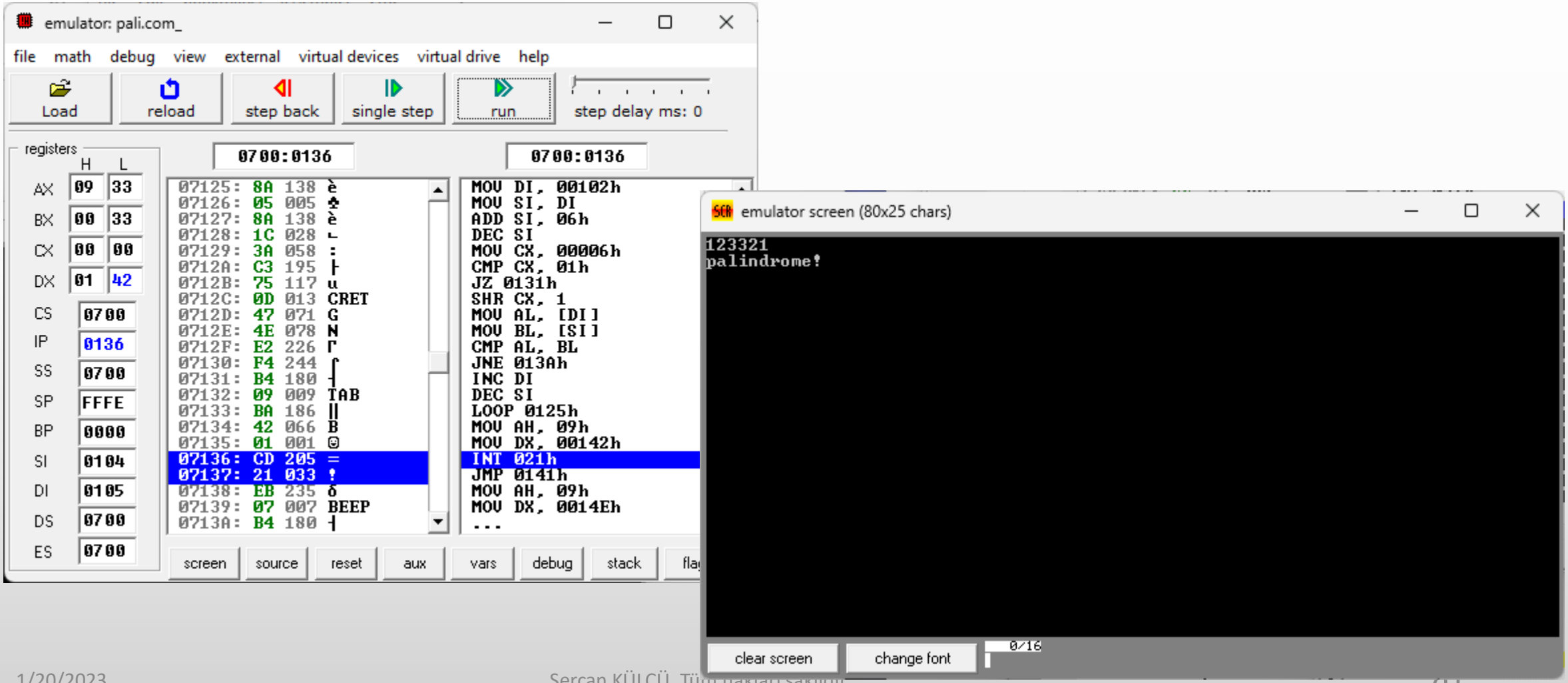

SON